

Hae ...

Kontrasti: Tekstin koko: + INFO

Keskustelu- ja tiedotustilaisuus Merttelän koulussa keskiviikkona 12.4. klo 17.30 – 19.00

Julkaistu: [4.4.2023](#)

Ruskon kunnan opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on käsitellyt Merttelän koulun tilannetta lukuvuoden 2021-2022 ja 2022-2023 aikana. Asiaa on selvitetty Vertikal Oy:n pitkän tähtäimen suunnitelmassa lukuvuonna 2021-2022 sekä virkamiestyövalmistelussa ja huoltajille esitetyssä koulunaloituskyselyssä.

Asiassa on päädytty valmistelemaan Merttelän koulun tilojen käyttöä 1.8.2023 alkaen. Näin ollen Ruskon kunnanosan alakouluikäisten perusopetus järjestettäisiin jatkossa Hiidenvainion ja Kirkonkylän koulun tiloissa. Asiaa valmistellaan opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan kokoukseen 26.4.2023. Lautakunnan päätös viedään edelleen kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuuston päätettäväksi.

Vastauksia kunnan nettisivuille esitettyihin kannanottoihin sekä huoltajien wilmakyselyn yhteenvetoa esitellään Merttelän koulussa keskiviikkona 12.4. klo 17.30.-19.00.

Tilaisuudessa on läsnä lautakunnan jäseniä, johtava rehtori, varhaiskasvatusjohtaja, Merttelän koulun johtaja ja teknisen sektorin edustaja.

5.4.2023 9.25

Keskustelu- ja tiedotustilaisuus Merttelän koulussa keskiviikkona 12.4. klo 17.30 - 19.00 - Ruskon kunta

Linkki nettisivujen kautta esitettyihin kannanottoihin vastauksineen julkaistaan iltatilaisuuden jälkeen 12.4. klo 19.30 myös tässä uutisessa.

Kategoriat: [Uutiset](#), [Yleinen](#)

[Takaisin](#)

🔴 Kohdeavustusten hakuaika alkaa 3.4.2023

Dige sulka

Puhetta ja huomioita arjesta

Asuminen ja rakentaminen

Kunnanjohtajan ajatuksia

Sosiaali- ja terveystilastukset

KATSO KAIKKI

Uusimmat

Keskustelu- ja tiedotustilaisuus Merttelän koulussa keskiviikkona 12.4. klo 17.30 – 19.00

Kohdeavustusten hakuaika alkaa 3.4.2023

Aprilliuutinen: Ruskon kunta poistattaa uhkaavan terävät viikatteet vaakunastaan

Kuntalaisaloite.fi-palveluun on tehty 4.12.2022 seuraavan sisältöinen aloite:

" Merttelän koulu on perinteikäs, kymmeniä vuosia vanha kouluympäristö, jota on kuluneiden 40 vuoden aikana ainoastaan parannettu ja laajennettu huomioiden kuntaan suuntautuva lapsiperhevoittoinen positiivinen muuttoliike. Kunnassa jatketaan edelleen kaavoittamista juurikin lapsiperheille soveltuvaa lisärakentamista ajatellen, ja näin ollen koulutilojen riittävyys tulisi varmistaa tulevillekin vuosille. Kaavoitus keskittyy tällä hetkellä pääosin keskustan koulukeskuksen oppilaaksiottoalueelle, mutta jo nykyisellään keskustan koulujen ja varhaiskasvatustyksiköiden tiloissa on tiedostettu saneeraustarvetta, mahdollisten raitisilmaongelmien lisääntymistä oppilasmäärän kasvaessa, riittämättömyyttä liikuntatilojen suhteen sekä tarvetta lisäluokkatilojen muokkaamiseen.

Me allekirjoittaneet vetoamme päättäjiin Merttelän koulun toiminnan säilyttämiseksi, ja edelleen kehittämiseksi kieli- ja liikuntapainotteiseksi oppilaitokseksi, kunnan monimuotoisten ja houkuttelevien koulutusvaihtoehtojen aikaansaamiseksi. Kunnassa on jo vuonna 2018 tehty kansalaisaloite, jossa vaadittiin kieliluokkaa Ruskolle. Tällöin esitys on sivuutettu, mutta asia on edelleen ajankohtainen.

Pelkästään kunnan suunnittelemaan selvitystyöhön opetus- ja varhaiskasvatustilojen tulevien vuosien käytöstä kuluu enemmän euroja, kuin Merttelän lakkauttamisesta saataisi säästöä. Säästöä, jota ei ole kuntalaisille voitu toteen näyttää pyynnöistä huolimatta. Kunnan tulevien vuosien opetus- ja varhaiskasvatuksen tilatarpeet olisi mahdollista ratkaista ilman laajempia selvityksiä ja rakenteellisia muutoksia tai laajennuksia säilyttämällä Merttelän koulun koulutoiminta. Koulun toiminnan jatkuminen tulisi nähdä mahdollisuutena tarjota kuntalaisille valinnanvaraa, sen sijaan että toiminta alasajetaan ilman todennettavissa olevaa hyötyä."

Kyseisen aloitteen osallistujaluettelossa on 298 nimeä.

Aloitteen vastuuhenkilöt: Marja Kouvonen, Päivi Kynäräinen ja Terhi Rannikko.

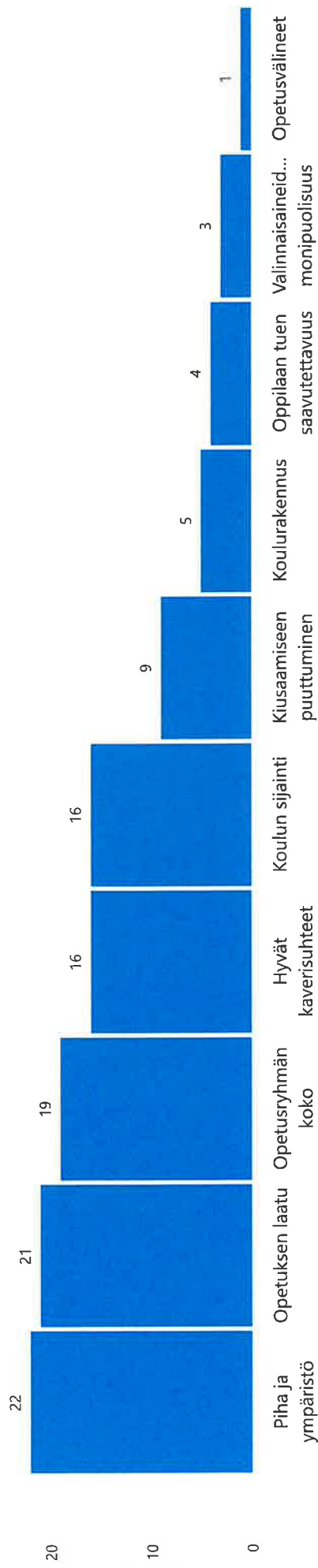
Ruskon kunnan valtuusto- ja kuntalaisaloitteiden käsittelyperiaatteiden mukaan aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin. Valtuusto- ja kuntalaisaloitteiden valmistelu on tehtävä niin, että valtuusto tai toimielin voi päättää asiasta 12 kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä.

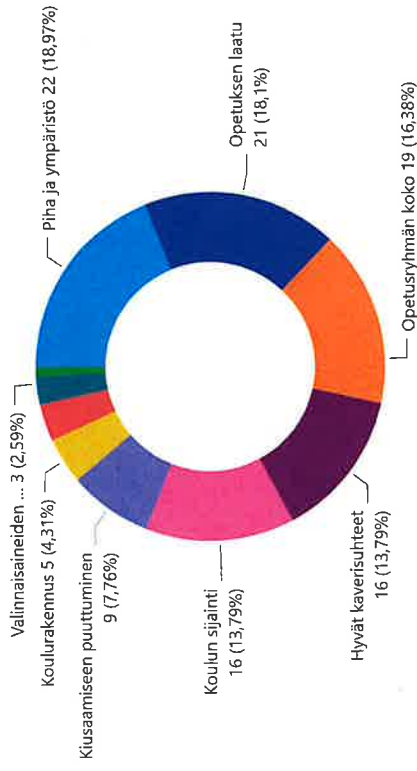
Kunnanhallitus päättää merkitä tehdyn kuntalaisaloitteen tietoonsa saatetuksi.

Kunnanhallitus päättää, että aloite käsitellään siinä yhteydessä, kun Merttelän koulua koskevia ratkaisuja tehdään.

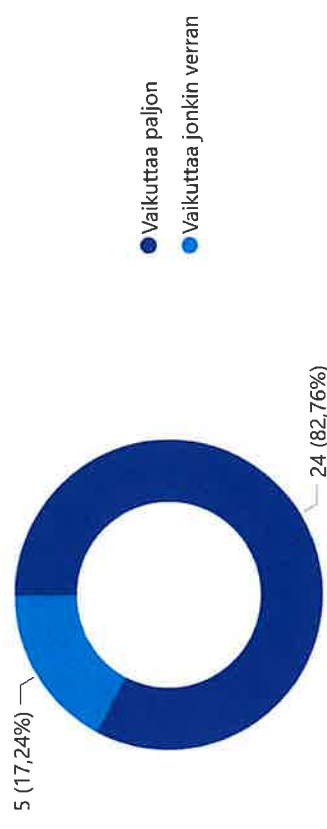
Valitse neljä (4) tärkeintä asiaa lapsesi koulunkäynnissä?

Valitse neljä (4) tärkeintä asiaa lapsesi koulunkäynnissä?

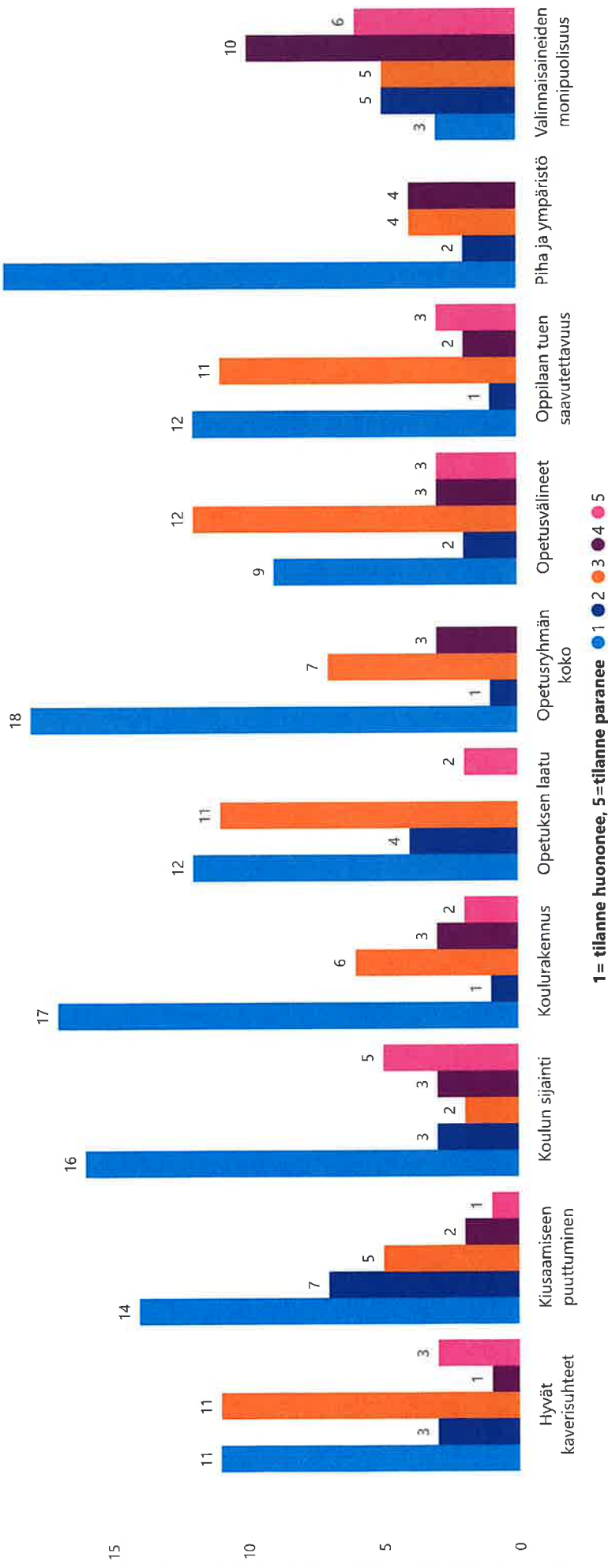

Jos Merttelän koulun toiminta ei jatkuisi, miten arvioitte sen vaikuttavan edellä valitseminne kohtiin?

Jos Merttelän koulun toiminta ei jatkuisi, arvioi vaikutus alla oleviin seikkoihin

20

Merttelän huoltajailta

Aika: 10.11.2022

Paikka: Merttelän koulu/Teams

Läsnä: Kai Laitinen, johtava rehtori

Turo Vuorenhela, Opvan puheenjohtaja

Pekka Pihlava, Opvan varapuheenjohtaja

Emilia Riihonen, Opvan jäsen

Mikael Meriluoto, Merttelän koulun johtaja

Jonna Haapasaari, kuraattori

Terhi Mansikka-Lauas, vastaava kuraattori

N. 30 Merttelän koulun oppilaan huoltajaa (n. 20 läsnä ja n. 10 Teams-yhteydellä)

1. Johtava rehtori Kai Laitinen alusti keskustelutilaisuutta
  - Paikalla olleiden esittelyt
  - Tilaisuuden peruste
  - Hallintosäännön mukaan edetään
  - Oppilasmäärän historiaa ja nykyinen oppilasmäärä
    - Merttelän oppilaaksi ottoalueelta jatkossa ennusteen mukaan 5-7 aloittavaa oppilasta/lukuvuosi
  - Koko kunnan oppilasmäärä
  - Edellisen ja nykyisen lautakunnan päätökset
  - Kysely ja pitkän tähtäimen suunnitelma (Vertikal Oy)
  - Pedagoginen peruste
    - erityisopettajien ja oppilashuollon henkilöstön parempi saatavuus
    - valinnaisaineiden valikoima suurempi
  - Kuljetus
    - Mikäli Merttelän koulussa ei ole opetustoimintaa, ei myöskään koulukuljetusta toteuteta Hiidenvainio/Kirkonkylän ja Merttelän koulujen välillä.
    - Kuljetusetuun oikeutettu ne oppilaat, joiden koulumatka on yli 5 km
    - Keväällä Opva tekee päätöksen koulukuljetusten perusteista, jonka jälkeen koulukuljetusta hakeneille tehdään kuljetuspäätökset
  - Talous
  - Tilojen riittävyys
    - Kirkonkylän koulussa on riittävästi tiloja kahden oppilasryhmän siirtymiselle

- Nykyisestä pehmeiden käsitöiden luokkatilasta erotetaan väliseinällä erillinen opetustila mahdollisesti erityisopetuksen käyttöön
- Liikuntasalissa on tilaa liikuntatuntien pitämiseksi myös siirtyville oppilaille, nykyisin lukujärjestyksessä on 7 tyhjää oppituntipaikkaa
- Ajatuksena, että nykyinen 2. ja 3. luokka siirtyvät Kirkonkylän kouluun omina luokkina ja nykyisen yhdysluokan 4.-5. luokan oppilaat siirretään Kirkonkylän nykyisiin 4. ja 5. luokkiin.
- Luokkakoot tulevat olemaan n. 22-25 oppilasta/luokka, luokkiin jää varaa myös kuntaan muuttaville lapsille
- Henkilöstö
  - Merttelän koulun henkilöstö siirtyy Kirkonkylään (3 opettajan vakanssia + ohjaaja)

2. Vastaava kuraattori Terhi Mansikka-Lauas ja kuraattori Jonna Haapasaari kertoivat siirtymään liittyvistä asioista oppilashuollon näkökulmasta

- Kaikkien oppilashuoltoon kuuluvien henkilöiden (kuraattorit, terveydenhoitajat ja koulupsykologi) sekä psykiatrisen sairaanhoitajan työtilat sijaitsevat koulukeskuksessa (Maunun koulu, Kirkonkylän koulu, Hiidenvainion koulu).
- Terveydenhoitaja on oppilaiden tavoitettavissa päivittäin, myös muita oppilashuollon henkilöstöön kuuluvia on päivittäin paikalla koulukeskuksessa.
- Oppilashuollon palvelut ovat siirtymän jälkeen yhdenvertaisemmin kaikkien oppilaiden saatavilla.
- Suurempi määrä saman luokka-asteen oppilaita mahdollistaa uusien kaverisuhteiden luomisen ja siten myös helpottaa siirtymää alakoulusta yläkouluun.
- Nykyinen Merttelän koulun yhdysluokka (4.-5. lk) on vienyt huomattavan paljon oppilashuollon resursseja jo keväästä 2021 lähtien runsaiden kaverisuhteisiin ym. sosiaalisiin tilanteisiin liittyvien selvittelyiden ja keskusteluiden vuoksi. Luokkaan on kohdistettu 1,5 vuoden aikana mm. erilaisia ryhmätoimintoja, ryhmäkeskusteluja, vanhempainkeskusteluja jne. Huolta tilanteesta on tullut sekä koulun henkilökunnalta että vanhemmilta, jotka ovat olleet asiasta yhteydessä mm. oppilashuollon henkilöstöön.
- Siirtymään liittyen oppilashuolto on keväällä 2023 mukana uusien luokkien ryhmätyksissä.
- Oppilaat, joita siirtymä kovasti mietityttää, voivat saada yksilöllisiä keskusteluaikoja kuraattorilta.

3. Keskustelua/kommentteja/kysymyksiä

- Yhdysluokan oppilaiden ripottelu eri luokille ei ole hyvä juttu. Miksi ei esim. kaikkia tulevia 5. luokkia (nykyiset 4. luokat) Kirkonkylän koululla sekoiteta ja rakenneta uudelleen?
- Jos yhtään oppilashuollon työntekijää ei tule lisää, niin miten saatavuus paranee?
- Kunta mainostaa itseään lapsiystävällisenä kuntana, mutta tehdyt päätökset kertovat muuta. Miksi tehdään hätäisiä päätöksiä ja kiirehditään? Miksi Merttelän koulun

toimintaa ei jatketa vielä vuodella? Miten Kirkonkylän koulun remontti vaikuttaa oppilaiden sijoitteluun tulevaisuudessa? Miksi Merttelässä ei voi jatkaa lähikouluperiaatteella ne oppilaat, jotka haluavat jatkaa ja Merttelään voitaisiin siirtää esim. pienryhmät Laukolasta.

- Onko Kirkonkylän koululla ilmanvaihto riittävää suurelle oppilasmäärälle? Käyttäjien kokemus on, että liikuntasalissa ei ole riittävä ilmanvaihto. Kuinka paljon maksaa mahdollinen ilmanvaihdon remontti, jos nykyistä ilmamäärää ei saada riittämään?
  - Koulukuljetusten epäreilisuus; Miksi Hiidenvainion koulun lähellä asuvat oppilaat ovat saaneet kuljetuksen Merttelän kouluun, mutta jatkossa kaikille Merttelän koulun lähellä asuville ei vastaavaa etua tarjota, vaan ilmaisen kuljetuksen saavat vain ne, joilla koulumatka ylittää 5 km?
  - Kuinka paljon todellisuudessa tulee koulukuljetuksissa säästöä?
  - Toive, että lasketaan ensin kaikki muutoksella saatava säästö yhteen ja tehdään vasta sen jälkeen päätöksiä, jos perustellaan muutosta taloudellisilla syillä.
  - Väistötilatarpeet jatkossa; Kirkonkylän koulun tuleva remontti ei tule olemaan suuruusluokaltaan Maunun koulun remonttia vastaava. Merttelän koulurakennusta voidaan tulevaisuudessa käyttää esim. Karhukallion eskareiden ja viskareiden väistötilana Karhukallion päiväkodin remontin aikana.
  - Vanhemmilla huolta Kirkonkylän koulun välituntien levottomuuksista, koska Kirkonkylän koulun oppilaiden huoltajia on informoitu mm. Wilman välityksellä välituntien huolenaiheista.
  - Onko Kirkonkylässä mahdollisuuksia siirtää esim. nepsy-oppilaita rauhallisempaan tilaan työskentelemään? Käytävillä rauhallisia työpisteitä, jossa oppilaat voivat työskennellä esim. ohjaajan avustuksella, myös sermejä käytössä.
- Huoltajien toiveena uusi keskustelutilaisuus esim. tammikuussa 2023. Johtava rehtori totesi, että järjestetään uusi keskustelutilaisuus, kun asian etenemisestä tiedetään enemmän.

Muistion kirjasi

Terhi Mansikka-Lauas

Vastauksia kunnan nettisivuilla ajalla 20.3.2023 – 31.3.2023 pyydettyihin kannanottoihin

1. Kannanotto:

Kyllä se koulumatka on yhtä vaarallinen myös toiseen suuntaan. Jos keskustan alueella asuvat eivät siksi voi Merttelään tulla, koska pitää asua koulun portailla.

Vastaus:

Lukuvuoden 2022-2023 koulukuljetuskuljetusreitit ovat voimassa myös lukuvuonna 2023-2024 lukuun ottamatta Hiidenvainio-Merttelä välistä kuljetusreittiä, mikä jää pois.

Oppilaalla on edelleen mahdollisuus nousta kuljetusreitin varrelta koulukuljetukseen joko kunnan osoittaman kuljetusedun myötä tai hankkimalla oma bussikortti.

Merttelän koulun nykyisistä oppilaista osan koulumatka pitenee ja suunta muuttuu kohti koulukeskusta. Osa näistä oppilaista saa jatkossa kunnan osoittaman kuljetusedun heidän koulumatkansa ollessa yli 5 km. On myös huomioitavaa, että suuren osan oppilaista koulumatka lyhenee niin, että heillä ei ole jatkossa kuljetustarvetta ja siten myös kunnan tarjoama kuljetusetu päättyy.

2. Kannanotto:

Miksi tulisi lopettaa hyvin toimiva ja lapsille niin tärkeä koulu? Se on nähty miten liian isot koulut ja ahtaat tilat vaikuttavat oppilaiden mielialaan ja oppimiseen.

Vastaus:

Syksyn 2021 kyselytutkimus huoltajille osoitti, että 5-6 oppilasta/ ikäluokka haluaa aloittaa koulutyönsä Merttelän koulussa lähivuosina. Nykyisten luokka-asteiden 2. -5. kokoisia ikäluokkia ei ole näköpiirissä tilastokeskuksen kasvuennusteidenkaan perusteella.

Nykyisestä oppilasmäärästä noin puolet opiskelee tällä hetkellä Merttelässä väistötilaratkaisuihin perustuen (Maunun koulun peruskorjaus ja laajennus)

3. Kannanotto:

Tila sopii hyvin esim. Kirjasto käyttöön tai erityisopetus tarkoitukseen.

Mikäli lapsi asuu keskustan alueella, paasniitun tai päällistönmäen alueella ei lasta tule määrätä kouluun omaa lähikoulua kauempana olevaan Merttelään ilman omaa/huoltajan suostumustaan.

Vastaus:

Väistötilatarpeeseen perustuen tämä tilanne on ollut ajankohtainen lukuvuosina 2021-2022 ja 2022-2023. Tämä tilanne muuttuu tulevana lukuvuotena ja Merttelän tilojen käytöstä päätetään Karhukallion päiväkotiratkaisun yhteydessä.

4. Kannanotto:

Hei,

Mielestäni koulun lopetus on tyhmä ajatus kun ottaa huomioon jo valmiiksi ahtaat tilat ja puitteet keskustan kouluissa.

Vastaus:

Tilaratkaisut Kirkonkylän koulussa mahdollistavat Merttelän koulusta siirtyvien oppilaiden sijoittumisen koulun yleisopetuksen luokkiin.

Yleisopetuksen luokkatiloja on 12 kpl. Luokkatilat, jotka ovat ns. OT3- luokkatiloja (58 - 62m2)

mahdollistavat suunnitellun oppilasmäärän (287) opiskelun koulun tiloissa.

Henkilöä kohden luokassa tulee olla tilaa noin 2m2 yleisten työturvallisuusohjeiden mukaisesti.

5. Kannanotto:

Hei ! Asumme kasvavassa kunnassa, jossa varmasti kohta pula lasten koulupaikoista. Sekä oppilailla parempi olla pienemmässä koulussa jossa kiusaamisiin ym ongelmiin helpompi puuttua ja vahtia. Siksi toivon että koulu pidetään toiminnassa.

Vastaus:

Tilastokeskuksen kasvuennusteidenkin perusteella perheiden muutto painottuu aikaan ennen lapsen koulutyön alkua.

Luokkakohtainen oppilastilasto tuleville vuosille (lv 27-28 asti) tämän hetken lapsimäärään perustuen osoittaa, että Ruskon keskusta-alueen kolme aloittavaa 1. luokkaa ovat kooltaan 17-22 oppilasta.

Näissä luokissa on tilaa myös muuttaville lapsille.

Koulutyön keskittyessä koulukeskukseen, myös oppimisen tuen resurssit keskittyvät sinne.

6. Kannanotto:

Merttelän koulu tulee säilyttää kunnan kouluverkossa ja sallia luonto- sekä liikuntapainotteisen opetustavan jatkuminen. Oppilaat saavat henkilökohtaista huomiota pienemmässä yksikössä, jossa kohtaamiset ovat aitoja ja koko koulun väki tuttu. Lapsia ei tule survoa suuriin luokkiin altistumaan keskittymishäiriöille ja sisäilman riittämättömydestä.

Vastaus:

Edellisen valtuustokauden, 2017-2021, lautakunta yritti erilaisin keinoin lisätä Merttelän koulun houkuttelevuutta. (luonto- ja liikuntapainotteisuus)

Kunnan tiiviimmin asutun keskusta-alueen vanhemmat ovat kuitenkin halunneet valtaosin lapsensa aloittavan koulutyönsä Hiidenvainion koulussa.

Muutammat perheet ovat edellisten lukuvuosien aikana valinneet Merttelän koulun Hiidenvainion koulun sijaan lapsensa koulunaloituspaikaksi omaehtoisesti. Määrä on ollut kuitenkin kovin vähäinen.

7. Kannanotto:

Kannatan opettajien ja oppilaiden keskittämistä Hiidenvainion ja Kirkonkylän kouluihin.

Vastaus:

Kannanotossa kannatetaan oppilaiden ja opettajien siirtymistä koulukeskukseen.

8. Kannanotto:

Merttelän koulu on kartalta katsoen Ketunluolan alueen lähin koulu. Olisi aika lyhytnäköistä politiikkaa lopettaa sen käyttö kouluna tässä vaiheessa, kun muutaman vuoden päästä ollaan kuitenkin hakemassa Ketunluolan alueen uusille asukkaille koulutiloja. Kulkuyhteys on jo nyt olemassa ja kaavoitusprosessin aikana sitä voi vielä kehittää.

Vastaus:

Ketunluolan asuinalueen rakentaminen käynnistyy vuoden 2024 aikana. Kyseiseltä alueelta ei ole julkista/yleistä kulkuyhteyttä Merttelän koulun alueelle.

9. Kannanotto:

Ymmärrän täysin tarpeen kouluverkoston yhtenäistämisen mutta en sitä, että se tehdään tässä vaiheessa. Eikä oikeasti olisi ensin järkevä remontoida/laajentaa valmiiksi uusi toimiva yksikkö, jossa kaikilla olisi tilaa

opiskella toimivissa tiloissa ja vasta sen jälkeen siirtää oppilaat pois Merttelän koulusta. Nyt tuntuu, että liian nopeasti tehdään päätöksiä, joiden seurauksista me kuntalaisten tulemme maksamaan taloudellisesti ja oppilaat joutuvat nyt jo tällä hetkellä täyteen ahdettuun kouluun, jossa jo nykyiselläänkin on liikaa oppilaita. Mertelessä opetus toimii, oppilaat viihtyvät ja tilat ovat riittävät, joten miksi hirveä kiire!!!

Vastaus:

Lautakunta on ollut yksimielinen päättäessään 14.9.2022 opetuksen järjestämisestä Kirkonkylän koulussa. Asiasta on keskusteltu 23.3.2021 alkaen käytännössä jokaisessa lautakunnan kokouksessa, Merttelää ja perusopetuksen järjestämistä koskevissa pykälissä.

Kirkonkylän koulun peruskorjausta suunnitellaan vuoden 2024 aikana ja sen laajuus sekä toteuttaminen riippuu myös kunnan muiden kiinteistöjen korjaustarpeesta.

10. Kannanotto:

Mielestäni merttelän koulun lakkauttaminen ja oppilaiden siirtäminen keskustaan ei ole järkevää. Ensinnäkin a: keskustan koulut ovat jos nyt liian täynnä. Jos luokkia täytetään lisää, kärsii opetus nykyisissä luokissa, työrauha häiriintyy, oppimistulokset heikkenevät, tukea tarvitsevat oppilaat eivät saa tukea, opettajien työ haastavoituu. Nykyään oppilailta on paljon haasteita eikä isot luokat tue heitä ollenkaan. b: merttelän koulussa on nykyisellään ollut laadukas opetus, luontopainotteisuus sekä pienet luokat. Miksi heidän tulisi "kärsiä" siitä että sijoitetaan isoon luokkaan jossa nyt jo liikaa oppilaita. Lakkautuksella säästetään muutaman opettajan palkka, onko se tarpeen kunnan nykyisessä taloustilanteessa ja onko lapset se mistä säästetään? C: merttelässä nyt toimivat opetustilat. Ei järkeä lopettaa koulua. Siirron ajankohta myös outo. Keskustan koulut tulisi remontoida ennen siirtoa jotta oppilaat mahtuu, ruokat jne pullistelevat jo nyt liitoksissaan ja osa oppilaita syö nyt jo luokissa koska ruokalaan ei mahdu.

Vastaus:

Merttelän koulun nykyiset luokat 2. ja 3. siirtyvät Kirkonkylään tämän hetken kokoonpanossa.

Yhdysluokan 4.-5. oppilaat (11+6) sijoittuvat nykyisille Kirkonkylän 4.-5. luokille. Yhdessä oppilashuoltohenkilökunnan kanssa on selvitetty sijoittuminen ja se, että kaveri/kaverit sijoittuvat samalle luokalle. Luokista ei tule sen suurempia kuin nykyiset koulun 6. luokat.

Kirkonkylän koulun opetus on yhtä laadukasta ja kaikki Merttelän nykyiset opettajat sekä ohjaaja siirtyvät koulukeskukseen. Erityisopettajan tuki on saavutettavissa jokaisena päivänä, joten tilanne paranee.

Koulukuraattori ja terveydenhoitaja ovat myös läsnä jokaisena päivänä.

Keskittäminen tuo mukanaan säästöä sekä palkkakustannuksissa että kuljetuskustannuksissa.

Tämän hetken laskelman mukaan se on yli. 150000€.

Koulujen ruokalaan mahtuu rajallinen määrä oppilaita samaan aikaan. Luokassa syöminen on hyvä vaihtoehto ruokalalle.

11. Kannanotto:

Järjetöntä siirtää useita kymmeniä oppilaita

Jo valmiiksi liian ahtaaseen kouluun, jossa tälläkään hetkellä ei oikeasti ole tilaa kaikille ja esim. ilmanlaatu on todettu riittämättömäksi Jo tälle nykyiselle määrälle oppilaita.

Millä perusteella on järkevää kasvattaa Jo entuudestaan isoja luokkakokoja entisestään kun julkisuudessa näkyvästi uutisoidaan, että opettajien työtaakka on liian iso näissä isommissakin luokissa ja luokkakokoja pitäisi pienentää. Oppimisen taso on pudonnut jne.

Remonttien ollessa edessä pitää oppilaita tulevaisuudessa kuitenkin siirtää ja järjestää opetus

väistötiloissa...eikö tämäkin tuo merkittäviä kustannuksia. Ihan järjenköhyyttä edes miettiä tässä vaiheessa toimivan opetusyksikön lakkauttamista ja oppilaiden siirtoa.

Vastaus:

Merttelän yhdysluokalta siirtyvien oppilaiden luokkakoko on jatkossa 22-25 oppilasta. Siirtyvien oppilaiden määrä on 3– 5/luokka ja jokainen saa kaverin/kavereita luokallensa. Siirto koulukeskukseen tapahtuu yhdysluokan oppilailla vuotta tai kahta aikaisemmin. Merttelän koulun tiloja hyödynnetään esikouluikäisten väistötiloina lukuvuosien 23-24 ja 24-25 aikana. Kirkonkylän peruskorjauksen suunnittelu sijoittuu vuoteen 2024. Kunnan taloustilanteen mukaan toteutus alkaa aikaisintaan lukuvuoden 2025-2026 aikana.

12. Kannanotto:

Merttelän koulun tiloja käytettävä opetuskäytössä 1.8.2023 alkaen edelleen niin kuin ennenkin on tehty: pieni koulu pienet ongelmat , ISO KOULU ISOT ONNGELMAT.

Vastaus:

Alakoululaisten koulutyö Ruskon kunnanosassa keskittyy jatkossa Hiidenvainion ja Kirkonkylän kouluihin. Koulut ovat erittäin hyvin toimivia yksiköitä.

13. Kannanotto:

Miten Merttelän liikuntapainotteisuus otetaan huomioon mikäli lapset siirtyvät Kirkonkylän koululle? Ne lapset jotka pakkosiirrettiin kouluun ovat nauttineet siitä, että luonto on lähellä ja mahdollisuuksia opiskella ulkona on ollut runsaasti. Voidaanko heille taata jatkossakin enemmän liikunta ja ulkopainotteisia tunteja? Mitä toimenpiteitä tehdään, että -14 synt. opettaja ei taas vaihtuisi vain koska siirrytään Kirkonkylään?

Vastaus:

Koulukeskuksen kouluissa ulkona liikkuminen on myös mahdollista, vaikka metsäinen maasto ei olekaan niin lähellä kuin Merttelässä. Liikuntatunteja on jokaisella luokalla opetussuunnitelmassa ilmoitetun mukaisesti. Mikään ei estä opettajaa toteuttamasta myös muita tunteja ulkona. Kaikki Merttelän opettajat siirtyvät Hiidenvainioon/Kirkonkylään, mutta heidän sijoittumiseensa juuri tietylle luokalle vaikuttaa myös virkasuhteen luonne.

14. Kannanotto:

Kannatan sitä, että Merttelän liikuntapainotteinen toiminta jatkuu ja että koulu jatkaa toimintaansa omana yksikkönä niin, että nykyiset siellä opiskelevat lapset saavat alaluokkansa siellä päätökseen.

Vastaus:

Vertikal Oy:n tekemässä pitkän tähtäimen suunnitelmassa(luovutettu lautakunnalle 15.6.2022) suositellaan, että oppilaat keskitetään Ruskon keskustan alueella Hiidenvainion ja Kirkonkylän kouluun, koska Merttelän koulun luonnollisen oppilaaksi ottoalueen väestökehitys ei tue rakennuksen ylläpitoa kouluna.

Merttelän koulun lukuvuoden 2022-2023 63 oppilaasta noin puolet on aloittanut koulutyönsä poikkeuksellisesti Merttelän koulussa Hiidenvainion koulun sijaan väistötilatarpeen niin vaatiessa .

15. Kannanotto:

Kannanotto Merttelä

Miksei voida vain palata aiemmin hyvin toimineeseen yhdysluokka malliin? Pystyisi kaikki koulut maltillisen

kokoisena.

Isoissa yksiköissä ei huomata lasten pahoinvointia yhtä helposti kuin pienessä koulussa. Tilanteeseen voi puuttua kun ongelmat vasta alussa ja helpommin setvittävässä.

Olen hyvin pettynyt että tällä tavalla vaan poistetaan pieni hyvin toiminut yhteisöllinen kyläkoulu ja sullotaan Kirkonkylänkoulu, jossa jo muutenkin ollut haasteita ihan täyteen. Se ei ole lasten etu eikä siten tulevaisuuteen katsoen kunnan eikä laajemmassa mittakaavassa Suomen etu!

Vastaus:

Pedagogiset ratkaisut tukevat sitä, että luokassa opiskellaan yhden luokka-asteen oppimääriä. Merttelän koulun kohdalla on se tilanne, että vain 5-6 oppilasta on halukas aloittamaan koulutyönsä Merttelässä ja silloin yhdysluokan muodostaminenkaan ei ole mahdollista. Kirkonkylän koulussa oppilasmäärä on suurempi kuin Merttelässä, mutta myös opettajia, erityisopettajia sekä ohjaajia on koulussa enemmän. Myös oppilashuoltohenkilökunta on tavoitettavissa koulukeskuksessa.

16. Kannanotto:

Kannanotto / Merttelä

Olen huolissani olemassa olevan opvan päätöksen selvitysten taustoista ja lainmukaisuudesta.

Onko tosiaan kaikki mahdollisuudet selvitetty ja kartoitettu ennen päätöksentekoa?

Kirkonkylän koulun oppilasmäärä tulee jatkossa olemaan yli suositusten, Merttelään aiotaan tehdä muutoksia sitä varten että sinne voidaan sijoittaa eskareita väliaikaisesti ja sitten tehtäisiin taas uudestaan muutoksia että voidaan siirtää Kirkonkylästä oppilaat Kirkonkylän koulun remontin ajaksi taas Merttelään. Mikä järki?

Eli muutokset koulusta eskariksi ja sitten eskarista kouluksi ja kunnan rahat menee hukkaan.

Tämän kaiken olisi voinut ratkaista myös ilman isoja rakenteellisia muutoksia ja siirtoja, mutta vaihtoehtoja ei ole haluttu riittävästi selvittää ja kartoittaa. Halutaan vain kaikki pienet yksiköt pois ja toimia kuten isoissa kaupungeissa.

Ruskon kunnan vetovoima on kuitenkin maalaisuus ja kyläkoulu yksi vetovoima tekijä, vaikka päättäjät ei tätä selkeästi halua ymmärtää.

Nykyisille Merttelän oppilaille luvattiin yhtenäinen koulupolku lukuvuoden 2023-2024 loppuun. Miksi aikaisempi päätös kumottiin?

Asiasta on valitettu hallinto-oikeuteen ja hallinto-oikeudessa myös todettu ettei asiaa ole hoidettu oikein, mutta päätöksestä ei olisi saanut valittaa, koska opvan ”pätös” oli valmistava ja vasta valtuusto olisi päättänyt siirrosta (näin ei kuitenkaan käynyt, vaan valtuustolle saatettiin tiedoksi opvan päätös ja tästä valtuustossa kävivät pitkän keskustelun).

Asiat ei ole tehty oikein, lapsivaikutusten arviointia ei ole tehty eikä vanhempia kuultu, päätöksistä ei ole voinut virkamiesten virheiden takia valittaa, joten miten me vanhemmat olisimme voineet vaikuttaa tähän päätökseen?

Valtuutettujen ja kuntalaisten yli kävelty röyhkeästi.

Vastaus:

Tilaratkaisut Kirkonkylän koulussa mahdollistavat Merttelän koulusta siirtyvien oppilaiden sijoittumisen koulun yleisopetuksen luokkiin.

Yleisopetuksen luokkatiloja on 12 kpl. Luokkatilat, jotka ovat ns. OT3- luokkatiloja (58 - 62m2) mahdollistavat suunnitellun oppilasmäärän (287) opiskelun koulun tiloissa.

Henkilöä kohden luokassa tulee olla tilaa noin 2m2 yleisten työturvallisuusohjeiden mukaisesti.

Luokkatilana OT3 mahdollistaa 28 oppilaan ja opettajan työskentelyn samassa tilassa.

Kirkonkylän oppilasmäärä ei tule olemaan yli suositusten.

Esikouluikäisten siirtyessä Merttelän tiloihin, kyseessä on väistötilaratkaisu, joka toteutetaan väistötila-aika huomioiden. Muutostyöt tehdään tarveselvitykseen perustuen.

Merttelän koulua on markkinoitu jo lukuvuonna 2019-2020, mutta luonto- ja liikuntapainotteisuus eivät ole houkutteleet ruskolaisia toivotulla tavalla.

Merttelän koulu sijaitsee hienolla paikalla metsän läheisyydessä, mutta kunnan asutus keskittyy siten, että perheet eivät ole valmiita siirtämään lastansa koulukeskuksen lähetyviltä Merttelään.

Lautakunta on päätöstä tehdessään tiennyt, että kouluverkosta päättää valtuusto.

Lautakunta on päätöstä tehdessään toiminut kunnan hallintosäännön mukaan.

Hallinto-oikeus totesi, että Kuntalain §136 mukaan lautakunnan päätöksenteko on täytäntöönpanoa ja valmistelua, joten päätöksestä ei voi tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta.

Valtuuston lopulliseen päätökseen voidaan Kuntalain §135 mukaan hakea muutosta. Hallinto-oikeudelle osoitetussa valituksessa oheismateriaalina oli tuotu esiin nimenomaan erään kunnan koulun lakkauttamista koskeva valtuuston päätös.

Ruskolla on kevään 2023 aikana järjestetty kuulemisia Merttelän koulun oppilaille.

Kuntalaisten kuuleminen sekä kysely Merttelän koulun oppilaiden huoltajille on tehty maaliskuussa.

Lautakunta käsittelee asiaa 26.4., kunnanhallitus 8.5. ja valtuusto 29.5.

Keväällä 2021 jätettiin kaksi toisista riippumatonta valtuustoaloitetta, jossa toivottiin pitkän tähtäimen suunnitelmaa Ruskon perusopetukseen. Se valmistui kesäkuussa 2022 ja esitettiin lautakunnalle.

Lautakunnassa on edustus kaikista valtuustoryhmistä.

17. Kannanotto:

Kannanotto Merttelän koulun säilyttämisestä kunnan kouluverkostossa.

Asiaa ulkopuolelta seuranneena päätöksenteko ja valmistelu asiassa on edelleen ja on ollut hyvin, hyvin epämääräistä ja epäselvää. Kuulemiset kuntalaisille on järjestetty niin, että ei ole tarvetta yksilöidä, kuka on kyselyyn vastannut ja onko vastaaja edes Ruskon kuntalainen. Kyselyn tuloksista ei voida näin ollen antaa vastausta siitä, että vain kuntalaiset ovat voineet ottaa kantaa kyselyyn tai että vain kuntalaiset ovat vastanneet kyselyyn. Bravo, lautakunnan "laadukas" työ jatkuu edelleen..

Mitä tulee lasten ja henkilökunnan ahtaamisesta pieniin tiloihin ja sen vuoksi luodaan keskustan kouluihin pakottava laajennustarve, tämä on lautakunnalta härskiä toimintaa. Tässäkin kohtaa pakotetaan kunta tekemään investointipäätöksiä, kun tahallisesti luodaan koulujen laajennustarve. Lasten ja henkilökunnan etu näyttää unohtuneen, kun ensin on annettu jo syyskuussa 2022 lautakunnan päätös omassa keskuudessaan ja annettu kaikille ymmärtää, että tämä on pätevä päätös. Onneksi internetistä saadun hallinto-oikeuden päätöksen mukaan lautakunnalla ei ollut kyseistä päätösvaltaa ja kunnanhallitusta ja kunnanvaltuustoa viilattiin linssiin niin että soi. Minne jäi hyvä hallintotapa? Ottaako lautakunta tästä opikseen? Tuskinpa ja Ruskon kunnassa saadaan jatkossakin seurata lautakunnan toimesta huonoa hallintotapaa, asioiden pimittämistä ja salaamista, eikä ketään tunnu kiinnostavan puuttua tähän. Hienoa kai, vai mitä?

Minne jäi maininta 15.3.2023 pöytäkirjasta siitä, että syksyisiä kokouspöytäkirjoja oli tarve korjata niiden virheellisyyden vuoksi tämän päätöksenteon osalta? Miksi lautakunta olettaa, että kouluverkostoasia on läpihuutojuttu kunnanvaltuustossa toukokuisessa kokouksessa? Ikävässä asemassa ovat päättäjät, kun lautakunta on valmistellut henkilökuntaa ja oppilaita jo ryhmyttämisiin asti, vaikka päätöksenteko asiassa on kesken. Milloin tulee lautakunnan käsittelemä Ruskon kunnan pitkän tähtäimen suunnitelma koulujen tilanteesta vai eikö sitä uskalleta tuoda ilmi, kun sielläkin on liikaa salattavaa eikä haluta luvata lapsiperheille yhtä vuotta pitemmälle olettamusta, miten koulutoiminta järjestetään eikä sidota päätöksen tekoa pitkän tähtäimen suunnitelmaan vaan voidaan poukkoilla päätöksenteossa, miten milloinkin huvittaa?

Ryhtiliike asioiden hoitamisessa ja hyvän hallinnon haltuun ottamisessa alkaisi olla jo vähitellen paikoillaan, mutta taitaa olla liian paljon pyydetty nykyiseltä Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalta.

Vastaus:

Kyselyyn vastataan nimettömänä. Jos kyselyyn vastattaisiin omalla nimellä, se karsisi suuren määrän vastaajista. Merttelän oppilaiden huoltajien kysely toteutetaan myös nimettömänä.

Vastaavat kyselyt tehdään aina nimettöminä.

Kirkonkylän koulun peruskorjausaikataulu ei liity Merttelän koulun oppilaiden siirtymiseen.

Kirkonkylässä tehdään yhteen isoon luokkatilaan väliseinillä yksi uusi luokkahuone. Muuten nykyiset luokkatilat riittävät oppilasmäärälle.

Lautakunta on tehnyt päätöksen opetuspaikan muuttamisesta kunnan hallintosäännön mukaan.

Lautakunnan päätös on valmistelua ja toimeenpanoa valtuuston päätökselle, josta kuntalain §135 mukaan voidaan tehdä muutoksenhaku.

Hallinto-oikeuden päätös asiasta saapui kuntaan 10.3.2023. Lautakunnan kokoukseen 15.3. asian esittely ei ehtinyt muuten kuin tiedoksi lautakunnan jäsenille.

Hallinto-oikeuden päätös huomioidaan lautakuntakäsittelyssä 26.4.2023.

Kyseisessä lautakunnan kokouksessa asia käsitellään tiedotettavaksi kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle päätettäväksi.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päätti joulukuun 2021 kokouksessaan valita varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon selvitys- ja suunnitelmatyön tekijäksi Vertikal Oy:n. Selvitystyö käynnistettiin alkuvuodesta 2022 ja luovutettiin lautakunnalle kesäkuussa 2022.

Palveluverkkoselvitys käsiteltiin lautakunnassa elokuussa 2022 ja selvitys oli kokousliitteenä julkisesti.

18. Kannanotto:

Kannanotto Merttelän koulun puolesta

Koulun säilyttämisestä on käyty keskustelua jo useiden vuosien ajan. Tähän asti on ollut tärkeää antaa lapsille tilaa opiskella ja henkilökunnalle opettaa. Nyt on noussut valta hattuun lautakunnalla ja kävelty kunnanvaltuustonkin yli, jotta saadaan runtattua lapset ja henkilökunta maksimissaan 2m²/hlö tiloihin. Hälyä, melua ja häiriöitä on tilauksessa Ruskon alueen opetustyöhön ja unohdettu, miten taataan hyvät opetus- ja oppimismahdollisuudet sekä miellyttävä oppimisympäristö. Lautakunta on parhaansa mukaan keskuudestaan sepittänyt mitä villimpiä kuvitelmia, miten hieno juttu on Merttelän koulun lakkauttaminen, koittanut johtavan rehtorin toimesta tuputtaa ajatusta Merttelän koulun lapsille, mutta sitä se valitettavasti ei ole, eikä se ajatus tule muuttumaan, vaikka pakkosiiirto läpi kaikista päätöksentekoportaista menisikin. Merttelän koulu on ollut suurimmalle osalle siellä käyneistä oppilaita unelma ja vaikka miten asiaa pohtisi, keskustan kouluissa saa vain haaveilla niistä asioista, jotka Merttelän koulussa on paremmin. Harmi, että keksityillä ja sepitetyillä säästöillä pyritään vaikuttamaan päätöksentekijöihin siinä, että pakkosiiirto on taloudellisesti kannattavaa. Valitettavasti lautakunta ei ole tuonut laskelmissaan millään tavalla ilmi, että keskustan koulussa tarvitaan muutostöitä, joista syntyy kustannuksia. Ei myöskään ole tehty lapsivaikutusten arviointia, jonka avulla olisi käynyt selväksi, että tuen tarve tulee kasvamaan, kun

häiriötekijöitä tulee lisää ja mitä muuta tämä siirto tulee vaikuttamaan.

Miksi keskustan koulun oppilaiden vanhempia ei ole tiedotettu tulevien suunnitelmien vaikutuksista heidän lapsilleen ja kysytty asiasta mielipidettä, että myös heidän lapsensa ovat jatkossa huomattavasti ahtaammissa tiloissa?

Miksi Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta kera asian esittelijän ei kyennyt hoitamaan asiaa lainmukaisesti ja hyvää hallintotapaa kunnioittaen?

Miksi lapsia, vanhempia ja henkilökuntaa ei kuultu eikä yhteistyötä edes yritetty tehdä?

Miksi kysymyksiin vastataan vain kierrellen ja kaarrellen eikä anneta rehellisiä ja suoria vastauksia suoriin kysymyksiin?

Minkä arvosanan lautakunta antaa itselleen kyvyssä hoitaa tätä asiaa, kun kuntalaisen näkökulmasta kouluarvosana olisi korkeintaan 4?

Aikooko lautakunta huomioida oppilaiden toiveita väistötilatarpeessa, mikäli Merttelän kouluun on mahdollista päästä väistöön takaisin?

Yhteistyö eri tahojen kanssa, ajanmukainen informointi päätöksenteon etenemisestä sekä lakien noudattaminen olisi erittäin toivottavaa, jos jatkossa haluatte vähemmän kuraa niskaanne asioiden hoitamisesta. Tällä hetkellä luottamuksenne kuntalaisten silmissä on mennyt täysin. Harmi, että teidän sähläilyenne vaikuttaa suoraan lapsiin ja lapsiperheisiin, jotka pitäisi olla kuntamme tulevaisuus ja heidän hyvinvointinsa takaaminen olisi tärkeää ja erittäin suotavaa.

Vastaus:

Vertikal Oy:n perusopetusta koskevassa pitkän tähtäimen selvityksessä todetaan, että mikäli Merttelän koulu jatkaa toimintaansa kolmen opettajan voimin lukuvuonna 2023-2024, se edellyttää yhden luokanopettajan rekrytointin HV/KK-kouluun.

Tämä perustuu siihen, että yläkouluun siirtyy Kirkonkylän koulusta kaksi 6. luokkaa lukuvuoden 2022-2023 päättyessä ja lukuvuoden 2023-2024 alkaessa koulutyön aloittaa kolme ekaluokkaa.

On myös huomioitava, että fölin liikennöintimaksut Ruskolla ovat huomattavat ja kuljetusten poistuminen Hiidenvainion kuljetuspaikan ja Merttelän koulun välillä tuo mukanaan mahdollisuuden uusiin koulukuljetusjärjestelyihin.

Yhteenlaskettu säästö yhden luokanopettajan palkasta sivukuluineen (50000€) sekä kuljetusjärjestelyiden uudelleen organisoinnista (101000€) on noin 150000€.

Kuljetussäästöt perustuvat siihen, että Merttelän ja Hiidenvainion koulujen välisen kuljetuksen poisjääminen vähentää yhden koulubussin tarpeen koululaisliikenteestä koko lukuvuodeksi ja lisäksi koululaislähtöjen määrä vähenee.

Merttelän koululla on pitkät perinteet, mutta jo pitkään kunnan tonttitarjonta ja sitä myöden asutus on keskittynyt lähemmäs koulukeskuksen kouluja.

Kirkonkylän kouluun kahteen luokkatilaan sijoittuu nykyiset Merttelän luokat 2. ja 3. Nykyisen yhdysluokan oppilaat sijoittuvat nykyisille Kirkonkylän koulun luokille 4.-5. ja näiden luokkien luokkakoko kasvaa 2-5 oppilaalla. Luokkamuutoksista tiedotetaan kevään aikana nykyisiä Kirkonkylän koulun oppilaiden huoltajia.

19. Kannanotto:

Kannanotto Merttelän koulun säilyttämisestä itsenäisenä yksikkönä

Koulu pitää ehdottomasti säilyttää kouluverkostossa ja mahdollistaa koulunkäynti siellä. Lautakunnan olisi pitänyt pohtia vaihtoehtoja arvioitavaksi ja kommentoitavaksi ja suunnittelutyössä olisi pitänyt olla julkisesti määritelty työryhmä pohtimaan eri vaihtoehtoja ja hahmottelemaan kokonaisuuksia niin koulu- kuin varhaiskasvatusverkostossa. Kunnolla suunniteltuja ja valmisteltuja asioita olisi helpompi hyväksyä myös kuntalaisten toimesta kuin esimerkiksi tätä asiaa, jonka valmistelut on hoidettu ihan miten sattuu ja hyvin kummallisesti. Korviini kantautui myös, että lautakunta ei olisi edes lain mukaan saanut päättää koko koulun oppilaiden siirrosta vaan nosti itsensä lain yläpuolelle siinä asiassa ja antoi kaikille ymmärtää, että

näin saavat toimia. Milloin tämä epäkohta myönnetään ja pyydetään anteeksi niiltä, joita huono päätöksenteko on koskettanut ja kenelle on aiheutta turhaa stressiä asiassa, kun se on hoidettu, miten sattuu? Milloin lautakunta alkaisi huomioida perusopetuslaissakin määriteltyä päätöksentekoa lasten etu huomioiden? Milloin siirretään sivummalle omat poliittisia tarpeet päätöksenteolle ja pelkkä raha? Milloin kuntalaisilla on mahdollista saada suoria ja rehellisiä vastauksia kysymyksiinsä?

Vastaus:

Vertikal Oy:n tekemässä pitkän tähtäimen suunnitelmassa (luovutettu lautakunnalle 15.6.2022) suositellaan, että oppilaat keskitetään Ruskon keskustan alueella Hiidenvainion ja Kirkonkylän kouluun, koska Merttelän koulun luonnollisen oppilaaksi ottoalueen väestökehitys ei tue rakennuksen ylläpitoa kouluna.

Ruskon kunnan hallintosäntö § 24 mukaan Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää perustellusta, opetuksen järjestämiseen liittyvästä, syystä tapahtuvasta opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta. Lautakunta on koko ajan ollut tietoinen siitä, että kouluverkosta päättää valtuusto. Lautakunta on ollut yksimielinen päättäessään opetuksen keskittämistä koulukeskukseen.

20. Kannanotto:

Kannanotto Merttelän puolesta.

Olemme ostaneet kodin ruskolta, merttelän koulun alueelta että lapset pääsisivät pieneen kouluun aloittamaan koulutaipaleensa ja nyt ykskaks yllättäen tulee ilmoitus että tässä koulussa ei jatku koulutoiminta. Miksi? Kenen etu on että koululuokat kasvavat? Ei ainakaan lasten. Harkitsen vakavasti talon myymistä ja muuttamista muualle, mikään ei pidättelee täällä olemista enää. Asioita selvitellessäni on surullista todeta että muutama ihminen on ottanut merttelän koulun silmätikuksi ja "kostoksi" lähtenyt ajamaan asiaa tämän lakkauttamiseksi. Oikeastikko kunta toimii näin? Kenen lapset ovat kärsineet siellä nyt käydessään? Ei kenenkään. Keskustan alue on melko villiä esim koulun loputtua, kannattaisi päättäjien jalkautua katsomaan sitä menoaa. Pyöriä hajoitetaan, renkaita irroitetaan pienempien fillareista niin että vahinkoja sattuu. Tähän kun lisätään vielä 60 (?) oppilasta niin tuskinpa meno ainakaan rauhoittuu. Toivon todella että kunta ajaa lasten etua tässä asiassa, ei aikuisten. Kiitos.

Vastaus:

Lautakunta pyrkii siihen, että oppilaille on yhdenvertaiset mahdollisuudet kouluissa ja että perusopetukselle osoitetut määrärahat käytetään mahdollisimman hyvin.

Kannanotossa mainittu "kosto" ei ole mitenkään lautakunnan päätöksen tekoon liittyvää.

21. Kannanotto:

Hei,

Merttelän koulu oli toiminut pieneä turvallisena luontolähikouluna vuosikymmenet, kunnes sen toimintaa alettiin muuttamaan.

Lyhytnäköisesti yhdysluokista luopuminen ja keskustan lasten pakkosiirrot ovat aiheuttaneet ongelmia, joita osittain käytetään nyt perusteluina lopettaa koko koulu. Tähän kaivataan pitkäjänteisyyttä, eikä niin, että toimitaan kaksi vuotta ja sitten taas muutetaan laidasta toiseen.

Lopettamisen perustelut, kuten pedagogiset syyt, ovat olleet niin ontuvia, että ne ovat aiheuttaneet tunnetta, että oikeat syyt halutaan olla kertomatta. Valtuuston on tiedettävä oikeat syyt lopettamiselle ja lopettamisen aiheuttamat haitat osalle lapsista, kun lapset ahdetaan yhteen. Haittoja on vähätelty ja niistä on oltu kovin hiljaa lautakunnan lausunnoissa.

Väestökehitys

Yleisesti viitataan konsulttiyrityksen tekemään väestöennustukseen, ikään kuin totena, että Merttelän lähialueen lapset vain loppuvat. Merttelän alueella asuu paljon ikäihmisiä omakotitaloissa, joihin tulevaisuudessa muuttaa todennäköisesti lapsiperheitä. Nousukaudella kaikki uudet lapsiperheet saattoivat rakentaa kodin Päällistönmäen asuinalueelle, mutta nousukausi ei jatku ikuisesti, jolloin edullisemmat asumismuodot ovat houkuttelevampia, kuten omakotitalot lähikoulun alueella. Myös uusi Ketunluolan asemakaava sijaitsee Merttelän suunnalla.

Luontokoulu

Kortti oli käytössä muutama vuosi sitten huokuttimena. Siihen olisi voitu panostaa samalla voimalla, kuin nyt koulun lopettamiseen. Pieni koulu, jossa kaikki tuntevat toisensa, on valtava voimavara. Lapset myös viihtyvät hyvin Merttelässä. Lapset on ikäänkuin unohdettu ja heitä käsitellään vain numeroina tilastoissa. Jokainen ymmärtää sen, että koulunkäynti ahtaassa vajaan 300 oppilaan koulussa on monelle turvattovampaa. Se, että lapsi voi sitten valita laajemmasta valinta-aine tarjottimesta, ei mielestäni korvaa tätä.

Lapset

Nähdäänkö kunnassa mitä haittapuolia ja kustannuksia isompi Kirkonkylän koulu tuo tullessaan? Lapset jäävät koulun jälkeen norkoilemaan keskustaan ja tapahtuu jengiytymistä. Sitten tulee ilkivaltaa ja tihutöitä, mistä on nähty jo merkkejä. Mediassa on myös uutisoitu kunnista, missä kyläkoulun lopettaminen onkin osoittautunut huonoksi ratkaisuksi. Kunnat ovat kritiikittä uskoneet konsulttiyritysten arvioimia säästöjä. Halutaanko Ruskosta yksi varoittava esimerkki lisää?

Eryteisesti tulee tuoda ilmi miten lapset viihtyvät Merttelän koulussa ja miten paljon lähiluonto antaa heille. Selvityksiä lasten viihtyvyydestä on varmasti tehty, mutta koulun lopettamista tukevilla dokumenteilla niistä ei mainita lainkaan.

Erytislapset

Lasten hyvinvointi on Ruskon hyvinvointiohjelmassa tärkeää. Luontokoulu antaisi tähän hyvät puitteet, mutta pelkät tilat eivät riitä, myös panostuksia opetukseen tarvitaan. Nyt on ollut nähtävillä, että Merttelän pientä yksikköä käytetään jo hyväksi oppilassiirroissa. Se on varmasti hyväksi erityislapsille, mutta asia tulisi katsoa laajemmin, miten erityislapsille tarjotaan hyvä koulu oppia. Koulunkäynti Kirkonkylän isossa koulussa ei liene hyvä ratkaisu näille lapsille.

Koulukuljetukset

Merttelän lopettaessa monet vanhemmat joutuvat maksamaan lastensa koulumatkat tai laittaa sitten lapset talvella 4 km pyörämatkaan. On vastattu, että Föli bussiin voi nousta itse maksaen. Sitäkään ei ottaisi varmuudella, jos linja-auton matkustajamäärä tulee vastaan, niin nämä lapset jätetään ensimmäisenä tien poskeen.

Ajoitus

Merttelän koulun lopettaminen juuri ennen Kirkonkylän koulun remonttia on huonoin mahdollinen. Lapsia siirreltäisiin tilojen välillä kuin lehmiä navetasta toiseen. Ymmärtäisin, jos keskustassa olisi uusi puukoulu, että sinne haluttaisiin kaikki lapset.

Lopuksi, kunnan tulisi miettiä, onko luontokoulun lopettaminen linjassa Ruskon strategiaan. Otetaanko lapset ja lapsiperheet oikeasti kunnassa näin huomioon.

Olen kovin pettynyt Ruskoon, mikäli Merttelän koulu päätetään lopettaa.

Vastaus:

Rusko on muuttovoittoinen kunta, mutta lapsimäärän kehitys tuleville vuosille osoittaa sen, että ikäluokat eivät ole tulevina niin suuria, että kahden kilometrin päässä olevassa koulukeskuksessa tilat eivät riittäisi tuleville ikäluokille. Ketunluolaan tulevalta asuntoalueelta ei ole yleistä tielinjausta Merttelän kouluun. Luonto- ja liikuntapainotteista koulua markkinoitiin lukuvuosina 2019-2020 ja 2020-2021, mutta vain muutama perhe tarttui tähän mahdollisuuteen. Valtaosa perheistä valitsi koulukeskuksen koulun. Oppilashuoltohenkilökunnan työpanos keskittyy jatkossa koulukeskukseen ja tuki on siellä päivittäin läsnä. Lapset viihtyvät Merttelässä, mutta koulukeskuksen kouluissa lapset viihtyvät myös. Hiidenvainion ja Kirkonkylän toimivat yksiköt ovat erittäin hyviä kouluja, joissa koulupäivä onnistuu hienosti. Jengiytymistä koulupäivän jälkeen ei ole havaittu. Koulumatka onnistuu fölin koulukuljetusbussilla koulukuljetusreittien varrelta, jos matka on liian pitkä kävelyyn/pyöräilyyn. Koulukuljetusbussiin ovat mahtuneet kaikki halukkaat ja nyt myös suuri määrä oppilaita jää pois kuljetuksista, koska kuljetustarve poistuu heiltä. Kirkonkylän koulun remontin suunnittelu ajoittuu vuoteen 2024. Sen toteutuminen on riippuvainen myös kunnan kokonaistilanteesta rakennusten kunnan suhteen. Perusopetuksen järjestäminen kunnassa on kokonaisuus, jossa pitää miettiä laajasti kokonaistilannetta ja huomioida myös taloudelliset seikat. Näitä asioita huomioiden lautakunta on tehnyt päätöksensä.

22. Kannanotto:

Kannatan alakouluikäisten peruskouluopetuksen järjestämistä jatkossa Hiidenvainon ja Kirkonkylän kouluissa. Tuskin missään kunnassa on vain kahden kilometrin päässä koulukeskuksesta toista koulua alueella, jossa on vain vähän asutusta.

Vastaus:

Kannatetaan keskusta-alueen lasten koulutyön keskittämistä koulukeskukseen. Etäisyys Merttelän ja koulukeskuksen välillä on vain kaksi kilometriä.

23. Kannanotto:

Kaikkein käsittämättömintä on tämä lasten heittäminen edes takaisin, ilman mitään pitkä kestoista suunnitelmaa. Viime vuonna päätettiin näin, tämä vuonna päinvastoin ja ensi vuonna varmaan keksitään kolmas vaihtoehto. Tähän touhuun kaipaisin todella jonkinlaista ennakoitavuutta ja johdonmukaisuutta. Lapsen tulisi ensimmäisellä luokalla tietää, missä on seuraavat kuusi vuotta.

Kirkonkylän tulevan remontin kannalta on täysin käsittämätöntä, että vakinaisia luokkia siirretään tilaan, josta sitten saatetaan parin seuraavan vuoden aikana siirtää luokkia väliaikaisesti evakkoon. Tai säästönä siirretään koululuokat pois, että voidaan sitten investoida rahaa ja muokata koululuokkia esim. päiväkodin käyttöön, eli kulu tulee olemaan isompi kuin kouluna säilyttäminen. Tai pahimmillaan maksetaan tyhjän tilan ylläpitämisestä minimiä niin kauan, että se on käyttökelpoton.

Nuorten väkivallan käyttö on kasvanut koko Suomessa ja Kirkonkylän koulussakin on ollut tämän tyyppisiä tilanteita. Nyt sinne halutaan siirtää ja yhdistää ryhmäytyneisiin luokkiin lisää porukkaa (nykyisten 4.-5. luokkien osalta). Resursseja tarvitaan jo nyt koulurauhan takaamiseen, onko niitä varattu lisää ryhmäyttämisen- ja soputtamistoimiin? Ylipäätään pienemmässä yksikössä on helpompi puuttua tuen tarpeeseen, ongelmiin ja ristiriitoihin ennen kuin ne eskaloituvat. Ainoa positiivinen asia on mahdollinen kaveripohjan laajeneminen, mutta siihenkin sisältyy riski jäädä kokonaan ulkopuolelle, jopa jo olevista kaverisuhteista. Enkä tiedä yhtään tilannetta omasta kouluhistorista tai mistään ulkopuolisestakaan tilanteesta, missä koulukiusaamiseen olisi pystytty puuttumaan tehokkaasti tai edes saatu minkäänlaisia pysyviä tuloksia aikaiseksi. Kun ei olla puhumalla saatu ketään muuttamaan käytöstä (tässäkin se

puhuminen aloitetaan yleisestiottaen aina liian myöhään, että sillä olisi vaikutusta), niin ratkaisu tuntuu olevan, että kiusauksen kohde vaihtaa koulua tai hankkiutuu kiusaajista eroon.

Toki valinnaisaineita ja tuen tarjontaa on enemmän isommassa yksikössä, mutta tässä en ymmärrä miten 2-3 kilometrin matka, jolle on kuljetus, on ihan ylivoimaisen pitkä matka. Pienellä organisoinnilla Merttelästä olisi mahdollista osallistua keskustassa järjestettäviin valinnaisten aineiden tunneille. Kyse on kuitenkin 5 minuutin bussimatkasta, johon on jo kuljetus olemassa molempiin suuntiin. Mutta jos ei ole halua, niin ei niitä keinojakaan löydy. Sama terveydenhoitajan tai kuraattorin kanssa, jos se lapsi pystyy kävelemään Merttelässä terveydenhoitajan luo, ei 5 min bussimatkakaan luulisi olevan ongelma. Tuleehan sen lapsen päästä itsenäisesti Merttelästä myös hammaslääkäriin.

Kun kuuntelee vanhempia, niin ei tässä ole kyse mistään lasten parhaasta vaan aikuisten minä haluan - itkupotkuraivareista. Meidän "PirkkoPetteri" on viihtynyt tosi hyvin Merttelässä, mutta meidän mielestä tämä Merttelän lopettaminen on paljon parempi vaihtoehto.

Vastaus:

Merttelän koulussa aloitti koulutyönsä keskusta-alueella asuvia lapsia, koska tarvittiin väistötilaa Maunun koulun peruskorjauksen ja laajennuksen aikana. Tuo tarve on poistunut ja jatkossa Ruskon kunnanosan alakoululaiset opiskelevat Hiidenvainion ja Kirkonkylän kouluissa. Kirkonkylän koulun remontti tuo mukanaan mahdollisen lyhytkestoisen väistötila-ajan. Kirkonkylän koulussa puututaan häiriötilanteisiin samalla tavalla kuin muissakin kouluissa.

24. Kannanotto:

Merttelän koulu on tärkeä

Kaikki viisi lastamme ovat käyneet kyläkoulua, yhdyskuokissa; kolme vanhinta Kultarannassa ja kaksi nuorempaa Merttelässä. Nyt Merttelässä on pojanpoikamme.

Kaikki kuusi ovat tykänneet pikkukoulun ilmapiiristä niinkuin me vanhemmatkin.

Kiusaamiset selvitetään nopeasti, vanhemmat tuntevat toisensa, eri ikäiset lapset auttavat toisiaan.

Pihapiiri on laaja, metsä ja pellonpiennar on käytössä: on tilaa pelata, tehdä leikkejä ja juosta.

Kaikki keskustan palvelut on saatavilla, kuraattori, huolihoitaja, terveydenhoitaja ym poikkeavat tarvittaessa.

Annetaan lasten käydä tuttua ja turvallista koulua, yläaste- ikään mennessä heillä on jo paremmat valmiudet suurissa ryhmissä toimimiseen. Oma identiteetti on löytynyt ja perusturvallisuus luotu pikkukoulussa.

Kouluun pitää olla mukava mennä.

Merttelästä ollaan ylpeitä.

Vielä kun saadaan kieliluokka...

Haaveilee mummi

Vastaus:

Myös Kirkonkylän koulun oppilaat ovat tyytyväisiä kouluunsa. Merttelästä siirtyi tälle lukuvuodelle 6. luokan oppilaiksi seitsemän oppilasta. Aluksi siirtyminen jännitti ja harmitti, mutta nyt oppilaat ovat tyytyväisiä, koska ovat saaneet uusia kavereita ja siirtyminen yläkouluun on helpompaa.

Pienessä koulussa yhdysluokkaopiskelu on erilaista kuin isommassa koulussa "oman luokka-asteen myötä". Oppilasmäärä yhdysluokan muodostamisellekin on kuitenkin liian pieni. Osa oppilaista myös toivoo pääsevänsä lähemmäs kotia sijaitsevaan kouluun, joka väistötilaratkaisujen vuoksi ei toteutunut aiemmin.

25. Kannanotto:

Merttelänkoulu olisi pitänyt lopettaa jo vuosia sitten. Ei muissakaan kunnissa pidetä väkisin käynnissä koulua johon ei ole oppilaita lähialueelta. Kuntalaisten vero rahalle on paljon parempaa käyttöä. Rakennus on huono, varmasti löytyy ongelmakohtia 100vuotta sitten kouluksi tehdystä rakennuksesta. Rakennus Ei täytä tämän päivän vaatimuksia. Rakennus pitää myydä ettei ole kunnan takkana.

Vastaus:

Kannanotossa tuodaan esille se, että koulutoimintaa Merttelässä ei kannateta, koska oppilaita tuodaan keskustasta Merttelään, sillä koulun lähialueella ei ole riittävästi oppilaita. Kuntalaisten verorahoille toivotaan parempaa käyttöä ja rakennus tulee myydä ettei jää kunnan "taakaksi".

26. Kannanotto:

Minkä voimassa olevan päätöksen perusteella siirtoa ollaan tekemässä? Hallinto-oikeuden päätöksen perusteella Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalla ei ole eikä ollut päätösvaltaa koko koulun oppilaiden siirtämiseksi Kirkonkylän kouluun ennen kouluverkostopäätöstä, josta päättää kunnanvaltuusto. Tosin kunnanvaltuuston toteaa päätös oli hallinto-oikeuden näkemyksen mukaan tällainen päätös, mutta onko valtuuston jäsenet olleet samaa mieltä? Kokouksessa ei ainakaan marraskuussa oltu yksimielisiä asiasta.

Vastaus:

Ruskon kunnan hallintosäntö § 24 mukaan Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää perustellusta, opetuksen järjestämiseen liittyvästä, syystä tapahtuvasta opetuksen järjestämipaikan vaihtamisesta. Lautakunta on koko ajan ollut tietoinen siitä, että kouluverkosta päättää valtuusto. Hallinto-oikeus totesi, että Kuntalain §136 mukaan lautakunnan päätöksenteko on täytäntöönpanoa ja valmistelua, joten päätöksestä ei voi tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta. Valtuuston lopulliseen päätökseen voidaan Kuntalain §135 mukaan hakea muutosta. Asia etenee lautakunnan 26.4 ja kunnanhallituksen 8.5. kokousten jälkeen valtuuston päätettäväksi 29.5.

27. Kannanotto:

Merttelän koulun läheisyydessä ei asu riittävästi koululaisia elinkelpoisen koulun ylläpitämiseksi. Vuosittain kouluun tulevien oppilaiden määrä on niin pieni, ettei edes yhdysluokkia muodostamalla opetusta pystyttyä järjestämään järkevästi ja tehokkaasti.

Oppilaskohtaiset kustannukset nousevat Merttelässä suuriksi ja tämä on myös vääjäämättä pois kunnan muiden koululaisten resursseista ja opetuksesta.

Yhdysluokkaopetus ei ole enää tätä päivää. Monen oppilaan on vaikeaa keskittyä omaan työhönsä, kun opettaja opettaa samassa tilassa toisen vuosiluokan oppilaita. Erityisesti ne lapset kärsivät, joilla on ongelmia keskittymisessä ja oman toiminnan ohjauksessa. Nämä ongelmat ovat tätä nykyä yhä yleisempiä. Oppilashuollon palvelujen järjestäminen ei pienessä koulussa onnistu samalla tapaa kuin isommassa yksikössä. Merttelän lapset jäisivät isompien koulujen oppilaita heikompaan asemaan.

Suuremmassa koulussa on mahdollista järjestää monipuolisempaa opetusta ja oppilaiden harrastustoimintaa kuin pienessä koulussa. Kun opettajia ja henkilökuntaa on enemmän, on heillä myös monipuolisempia taitoja, erikoistumisaineita ja harrastuneisuutta.

Merttelän koulu on lähellä Kirkonkylän koulukeskusta. Välimatkaa on kaksi kilometriä. Oppilaiden koulumatka ei kenellekkään muodostu kohtuuttoman pitkäksi, jos matkaa verrataan kunnan muissa osissa esim. Vahdolla tai Lähteenmäessä asuviin koululaisiin.

Merttelän koulun lakkauttaminen on kokonaisuuden kannalta järkevä ja oikea päätös.

Vastaus:

Kannanotossa tuodaan esille, että koska Merttelän koulun läheisyydessä asuu niin vähän lapsia, elinkelpoisen koulun ylläpitämiselle ei ole perusteita. Edes yhdysluokan muodostamiseen lapsimäärä ei ole riittävä. Oppilaskohtaiset kustannukset vaikuttavat koko kunnan perusopetusoppilaiden arkeen. Yhdysluokkaopetus ei nykypäivän koulumaailmassa tue pedagogisesti niitä lapsia, joilla on haasteita tarkkaavuuden kanssa.

Oppilashuoltopalvelujen järjestäminen koulukeskuksessa on helpompaa ja mahdollisuus siihen on joka päivä.

Valinnaisten aineiden valintamahdollisuus isommassa koulussa on huomattavasti laajempaa.

Merttelän koulun ja koulukeskuksen välinen etäisyys on kaksi kilometriä. Koulumatkan pituus ei kasva yhdelläkään oppilaalla kovinkaan paljoa ja osalla oppilaista se lyhenee.

28. Kannanotto:

Mertteläkohua ei olisi edes tullut mikäli valmistelevat virkamiehet olisivat paneutuneet asiaan alusta alkaen pitkän tähtäimen suunnitelmalla. Tehtiin vain lyhyen tähtäimen suunnitelmia ja ihmeteltiin miksi kuntalaiset ovat hädissään. Kunnassa pitää olla opetustoimenjohtaja, joka johtaa opetustoimea koko työpanoksella, ei osana muuta työtä ja pitkällä tähtäimellä.

Mielestäni Merttelä tulee säilyttää koulukäytössä ja sinne ohjattaisiin halukkaat sekä Ketunluolan alueen oppilaat.

Vastaus:

Kunnassa on tehty pitkän tähtäimen suunnittelua, mutta on totta, että ennen vuotta 2018 sitä ei ole tehty riittävän kauas tulevaisuuteen.

Vertikal oy:n tekemässä suunnitelmassa tuodaan esille se, että Ruskon kokoisessa kunnassa tulee olla perusopetusta johtava henkilö, joka ei vastaa oman koulunsa toiminnasta.

Tätä asiaa valmistellaan lukuvuonna 2023-2024 ja se viedään päättäjien päätettäväksi syksyllä 2023.

[Kannanottoihin 29-38 vastataan kootusti lopussa](#)

29. Kannanotto

Ensinnäkin koko prosessi koululaisten siirtämisestä Merttelästä kirkonkylän kouluun on hoidettu aliarvoisesti tiedotusmielessä ja myös hallintosäännön vastaisesti. Ensimmäinen tieto asiasta oppilaan vanhemmille oli pelkkä ilmoitus oppilaiden siirrosta. Mitään ennakkokyselyä tai tilaisuutta ei pidetty. Keskustelutilaisuus aiheesta pidettiin vasta opvan päätöksen jälkeen, jossa ei asiaan pystynyt enää mitenkään vaikuttamaan. Toisaalta nyt myöhemmin todetut virheet päätöksenteossa antaa vielä vähän uskoa, että tämä järjetön päätös voitaisiin vielä perua.

Merttelän koulu on hyvin perinteikäs, viihtyisä ja turvallinen pieni koulu, jossa oppilaat viihtyvät ja tilaa on riittävästi. Luonto on lähellä ja kaikki retki- ja liikuntamahdollisuudet ovat erinomaiset. Erittäin tärkeä asia on oppilaiden yhteisöllisyys. Aiemmin voimissaan ollut kummioppilastoiminta yhdisti hienolla tavalla koulun vanhimmat ja nuorimmat oppilaat ja kaikki oppilaat tuntevat toisensa. Kun kaikki ovat tuttuja, on oppilaiden välinen kanssakäyminen mukavampaa eikä mitään kiusaamista tai muuta häirintää ole suuremmin ollut. Lisäksi myös opettajat tuntevat kaikki oppilaat nimeltä, jolloin kaikki ohjeistus ja mahdollinen ojentaminen ja kurinpito menee paremmin perille. Oman kokemuksen perusteella kirkonkylän koulussa tilanne on aika villi jo nyt ja tuskin muuttuu ainakaan parempaan suuntaan, jos samoihin ahtaisiin tiloihin tuodaan vielä huomattavasti lisää oppilaita. Merttelän koulussa käyvä lapsi on kysynyt minulta useasti, miksi täytyy siirtyä kirkonkylään, kun Merttelän koulu on niin hyvä.

Tulevaisuudessa myös kunnan asuntoalueet ovat laajenemassa Merttelän suuntaan, jolloin oppilaiden koulumatka Merttelän kouluun on lyhyempi, mitä keskustan kouluihin. Jos nyt saataisiinkin kaikki oppilaat kirkonkylään väkisin sovitettua, loppuvat tilat tulevina vuosina kesken hyvin nopeasti.

Yksi ehkä vähemmän huomioitu seikka on kirkonkylän koulun liikennejärjestelyt. Jo nykyisellään aamuruuhkassa koko Vahdontie on tukossa ja oletettavasti tilanne ei ainakaan parane, jos Merttelän oppilaat tulevat mukaan. Näistähän suuri osa tulee kauempaa, jolloin esim. Autolla tuominen on aika yleistä. Kunnan järjestämien koulukyytien kustannus ei tällä järjestelyllä juurikaan muutu, koska joitakin kuljetuslinjoja tarvitaan kuitenkin lisää. Hiidenvainion ja Merttelän välinen kuljettaminen tietysti poistuu, mutta onkohan kukaan huomionut eskarilaisten kuljettamiseen liittyvää rallia? Jos kaikki eskarilaiset siirtyvät jatkossa Merttelään, tulee todella paljon lisäkilometrejä vanhemmille ajettavaksi. Tämähän ei tietysti kunnan rahoissa näy, mutta suurimmalle osalle tulee päivittäin lisääjaoa vähintään 2x3 km, 188 päivää, n.60 eskarilaista= $\sim$ 68000 km yksityisautoilua ja lähipäästöjä.

Paras ratkaisu kaikille olisi, että opetus ja eskari järjestettäisiin lähimmässä mahdollisessa koulussa. Jos kuitenkin jotain oppilaita tai eskarilaisia on Merttelään sijoitettava keskustan tilojen puutteen takia, niin mikseivät nykyiset oppilaat voisi siellä jatkaa?

Muutamia kysymyksiä vielä:

1. Miten kirkonkylän liikuntamahdollisuudet riittäisivät kasvavalle oppilasmäärälle?
2. Mitä kaikki tarvittavat muutostyöt kiinteistöihin tulisivat oikeasti maksamaan? Ja haluaisin nähdä näistä myös jotain oikeita tarjouspyyntöjen hintoja. Sellaisethan on jo oltava, koska uusi lukuvuosi alkaa jo 4 kuukauden kuluttua?
3. Miksei Laukolasta voida siirtää oppilaita, jos siellä on tiloista puutetta? Riittääkö sielläkin 2m²/oppilas tilaa, kuten kirkonkylässä?

30. Kannanotto:

Kannanotto Merttelä

Merttelän koulu on pieni ja yhteisöllinen koulu, jonka luonnonläheinen sijainti mahdollistaa tavanomaista laajemman oppimisympäristön. Koulun opetus on laadukasta ja sopivankokoinen oppilasmäärä mahdollistaa oppilaiden kohtaamisen yksilökeskeisimmin kuin suuremmissa koulussa. Kuraattorien, psykologin, psykiatrisen sairaanhoitajan sekä muun oppilashuoltoryhmän palvelut ovat olleet myös Merttelän oppilaiden käytettävissä, tarvittaessa suhteellisen nopeastikin. Merttelän koulu pitäisi ehdottomasti säilyttää omana itsenäisenä yksikkönä kunnan kouluverkossa. Tästä ratkaisusta hyötyvät myös Ruskon keskustan koulujen oppilaat tilaontauden helpottaessa.

Kunnan suunnitelma keskittää koulutoiminta Ruskon ja Vahdon keskustaan eli Hiidenvainion, Kirkonkylän ja Laukolan kouluun on suurenluokan virhe. Ensiksikin Merttelän koulu voisi olla yksi kunnan vetovoimatekijä, koska hyvin luultavasti kunta havittelee tuleville tonttimaille lapsiperheitä. Sosiaalisessa mediassa nousee usein esille se, että vanhemmat etsivät asuinalueita, joissa olisi tarjolla pienempi ns. kyläkoulu. Kunnan mainonta Merttelän koulusta muutama vuosi sitten epäonnistui ja loppui varsin lyhyeen. Tuntuu varsin erikoiselta ratkaisulta tässä tilanteessa, jossa samassa kunnassa varhaiskasvatuspuolella esiintyy tarvetta lapsimäärän kasvun perusteella vaatia lisää tilaa päivähoidolle, sulkea samanaikaisesti yksi koulu ja täyttää Hiidenvainion ja Kirkonkylän koulut tupaten täyteen oppilaita. Hyvin luultavasti tämä lisääntynyt päiväkotikäisten lasten joukko jossain vaiheessa siirtyy perusopetuksen puolelle, jossa tulee silloin eteen tilaongelma.

Kannanottopyynnössä annetut taustatiedot ja asian selvittely olivat kovin vähäisiä, joka vaikeuttaa oleellisesti asiaan tutustumista. Kunnan pöytäkirjojen perusteella talousvaikutuksia on kuvattu kovin suppeasti ja tästä toivon lisäselvitystä. Koulukuljetuskustannuksista katsotaan tulevan ison säästön, mutta koulukuljetusta ei olla myöntämässä Merttelän suunnasta kulkeville oppilaille, joiden koulumatka kasvaa. Kunta on tarjonnut maksuttoman koulukuljetuksen keskustan suunnasta Merttelään kulkeville, miksi kunta ei halua toimi yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti tässä asiassa vaan asettaa lapset eriarvoiseen

asemaan asuinpaikan perusteella? Molemmissa tapauksissa lasten koulumatka kasvaa kunnan päätöksenteon perusteella, Merttelän oppilaiden kohdalla myös niin, että heidän lähikoulunsa vaihtu kesken alakoulun koulupolun. Tämä koulukuljetusasia pitäisi huomioida laskelmissa.

Kannanottopyynnöstä käy ilmi, että Merttelän kouluun kohdistuvat muutokset toteutettaisiin 1.8.2023 alkaen. Miksi aikataulu on näin nopea? Yleensä kouluverkkoa koskevat päätökset valmistellaan huolella lain edellyttämällä tavalla alkaen muutamaa vuotta ennen koulun sulkemista eikä muutamaa kuukautta ennen kuten Ruskolla nyt näytetään tekevän. Merttelän koulun alasajosta ei ole annettu mitään tietoja ennen syyskuuta 2022. Perusopetuslaki määrittää lapsen edun ensisijaisuuden perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä. Tämä ei toteudu päätöksenteossa tällä hetkellä. Muutenkin tähän Merttelään liittyvä päätöksenteko on hyvin sekavaa, koska syyskuussa tiedotettiin yleisesti opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päättäneen tästä samasta asiasta. Nyt on siis hiukan vaikea tietää, mitä tällä mahdollisella uudella päätöksellä haetaan ja tällä kannanotolla, kun asia on jo kertaalleen päätetty. Rusko on taloudellisesti hyvinvoiva kunta, kuten tilinpäätös osoittaa, joten mitään pakkoa tehdä Merttelän koulua koskevaa lakkautuspäätöstä ei ole. Jos kunta tarvitsee päiväkodille jossain vaiheessa väistöiloja, niin siihen on olemassa muitakin ratkaisuja kuin perusopetuksessa olevien lasten oikeuksien polkeminen.

31. Kannanotto:

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan sekavat päätöksenteon valmistelut ja päätöksenteko Ruskolla / Kannanotto Merttelän koulun pakkoalasajoon

Ruskon Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on tehnyt Merttelän koulun alasajon ajojahtia jo useamman vuoden ajan. Vuoden 2022 syyskuussa lautakunta läväytti kokouksessaan koko koulun jäljellä olevien oppilaiden siirtopäätöksen kokouksessaan. Tämän jälkeen oppilaiden vanhempia informoitiin tehdystä päätöksestä antaen ymmärtää, että päätös on laillinen ja pätevä sekä lautakunnalla valtuudet tehdä koko koulun oppilaiden siirtoa koskeva päätös. Asia vietiin kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle tiedoksi ja huomioitavaksi valituksista huolimatta. Valtuuston kokouksessa 14.11.2022 käytiin yli 1,5 tuntia keskustelua puolesta ja vastaan asian puolesta ja jokainen kokousta kuunnellut kykeni ymmärtämään, että valtuusto ei ollut yksimielinen asiassa ja joukossa oli myös asiasta pöyristyneitä kuntavaltuutettuja. Esiin tuotiin myös se, miten nykyisen Merttelän koulun oppilaiden, henkilökunnan ja vanhempien kasvoille lyötiin märkä rätki ja vedettiin matto jalkojen alta tehdyllä päätöksellä, kun aikaisemmin oli päätetty koulutyön jatkumisesta ainakin kevääseen 2024. Keskustelussa oli myös, mistä valtuusto oikeastaan oli edes päättämässä. Todettiin, että kunnanvaltuusto ei voi päättää oppilaiden opiskelupaikasta vaan ainoastaan kouluverkostoa koskevasta asiasta. Näin ollen pöytäkirjaan merkittiin, että valtuusto toteaa lautakunnan esittämän päätöksen tarkoituksenaan, että varsinaista päätöstä ei tehty mistään. Hallinto-oikeus totesi, että lautakunnalla ei ole valtuuksia päättää koko koulun oppilaiden siirrosta vaan se on kouluverkostoa koskeva päätös ja näin ollen lautakunta oli tulkinnut perusopetuslakia ja kunnan hallintosäännöstöä väärin. Lautakunnan päätös oli ainoastaan valmisteleva, vaikka se kuvitteli olevansa päätösvaltainen asiassa. Näin annettiin ymmärtää myös kaikille muille osapuolille. Valtuusto tuskin tiesi tekevänsä kouluverkostoa koskevaa päätöstä toteaa päätöksellään, kuten hallinto-oikeus pöytäkirjojen perusteella katsoi. Tämän lisäksi tuli maininnat virheellisistä merkinnöistä pöytäkirjoissa valitusten osalta sekä maininta siitä, että lautakunnan päätös asiasta oli epäselvä. Linja ei tosin poikkea mitenkään viimeisten vuosien päätöksistä. Syksyllä tuotiin esiin tarve lapsivaikutusten arvioinnista sekä hallinto- ja kuntalain edellyttämistä kuulemisista. Kaikkien osalta lautakunta katsoi esittelevä virkamies etunenässä olevansa asian yläpuolella eikä kyseisiä lakeja heidän tarvinnut valmisteleavassa työssään noudattaa. Valitettavasti hallinto-oikeus ei ottanut kyseiseen asiaan kantaa, koska valtuuston päätös olisi ollut ainoa valituskelpoinen päätös. Vastaus tosin olisi ollut, että lautakunta ei ole lakien yläpuolella vaan on niitä velvollinen noudattamaan niin kuin jokainen Suomen kansalainen. Myös lautakunnan väärä tulkinta Ruskon kunnan hallintosäännöstöstä sekä

perusopetuslaista oli virheellinen, mutta tätäkään asiaa tuskin on tuotu kaikille päättäjille tiedoksi, ainakaan lautakunnan toimesta vaan asiaa on haluttu piilotella, myös koulujen henkilökunnalta. Kuljetuskustannussäästöt ovat muuttuneet syksystä 2022 kevääseen 2023 useilla kymmenillä tuhansilla, mutta perustuen vain kenties siihen, että halutaan vaikuttaa luvuilla päätöksentekoon asian suhteen. Missään kohtaa ei ole tuotu päätöksentekoon selvitystä kustannuksista, joita Kirkonkylän koulun muutostyöt todellisuudessa maksavat. Onko järkevää laittaa rahaa nyt kouluun, joka on kaiketi jo korjaussuunnitelman alaisuudessa vuodelle 2025?

32. Kannanotto:

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan toimesta on tullut ensisijaisesti esiin kuntalaisille sekä kaiketi myös päättäjille surkea hallinnon ja asian hoitaminen koko prosessin aikana. Kuntalaisissa on todella monta tähän sekavaan ja epämääräiseen päätöksentekoon ja asian hoitamiseen pettynyttä ja ärsyyntynyttä henkilöä, kun kuitenkin on kaivattu rehellistä, suoraa ja oikea-aikaista tiedottamista päätöksenteon etenemisestä sekä rehellistä ja aitoa yhteistyötä eri osapuolten välillä. Missään kohtaa ei ole tullut nöyrytmistä asian edessä lakien laiminlyönnistä huolimatta, missään kohtaa ei olla oltu pahoillaan siitä, miten asiaa on hoidettu, missään kohtaa ei ole osoitettu aitoa myötätuntoa siitä, että oikeasti on unohdettu lasten ja henkilökunnan etu, missään kohtaa ei ole panostettu päätöksenteon etenemisen tiedottamiseen ennakoivasti. Kevään Wilma-viestinnässä oli jo yritystä, mutta siitäkään ei käynyt selkeästi ilmi, minkä päätöksen tueksi esimerkiksi näitä kannanottoja ja kyselyitä tehdään. Jokaisessa tilanteessa on haluttu nostaa esille vain asian hyviä puolia ja unohdettu aika monta huonoa asiaa ja vaikutusta, jota päätöksellä on – lautakunnan tai johtavan rehtorin hyvistä hehkuuksista huolimatta. Sekä hyvät että huonot asiat olisi pitänyt käydä esille mm. lapsivaikutusten arvioinnista, mutta tätä ei nähty tarpeelliseksi kiireessä tehdä. Asioita räpikäitiin hätäisesti keskenään kasaan syksyn pöytäkirjaan valittajien vaatimuksesta ja asian esiin nostamisen vuoksi, mutta virallista dokumenttia asiasta esimerkiksi valtuustolle näytettäväksi ei ollut esittää marraskuussa 2022. Valmisteluja ja keskusteluja asiasta on tehty mahdollisimman salassa ja piilossa. Lasten, perheiden ja henkilökunnan edut on jätetty huomioimatta lähes kokonaan. Sopii kysyä, onko se lasten ja henkilökunnan etu olla 5 päivää viikossa 2m²:n/hlö tilassa, kun vasikoillekin pitää varata 2,5m²? Kun häiriötä luokassa ilmenee, siitä kärsii kaikki eikä tilaa rauhoittumiselle enää ahtaammassa tiloissa ole. Lautakunta ei varmasti tule ottamaan vastuuta vastuuttomasti ajamastaan oppilaiden siirtämispäätöksestä ja siitä näille osapuolille aiheuttamasta stressistä, surusta, ahdistuksesta ja jännityksestä. Valtuusto antoi lautakunnalle tehtävän tuoda kouluverkostoasia valtuuston käsiteltäväksi keväällä 2023. Tähän asiaan tehtiin kuntalaisaloite Merttelän koulun säilyttämiseksi kouluverkostossa, minkä kunnanhallitus merkitsi tietoonsa saatetuksi ja ohjasi Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalle aloitteen huomioitavaksi kouluverkostosta päätettäessä. Kevään 2023 Wilma-viestinnässä ei ole selkeää mainintaa siitä, mitä päätöstä varten kevään valmistelevia toimia tehdään, kaiketi ne viittaavat tuohon päätökseen kouluverkostosta, eli sama salaperäisyys ja epämääräisyys asiassa jatkuu edelleen. Kuitenkin tämä asia on kaiketi tulossa kunnanvaltuuston toukokuun lopun kokoukseen, oletettavasti ajatellen, että se on läpihuutojuttu. Syksyn kokouksen perusteella näin ei ole. Kuitenkin kevään aikana tehdään jo luokkien ryhmäyttämisiä ja tutustumisia keskustan kouluun ennen kuin virallista päätöstä asian tiimoilta on edes tehty. Sopii kysyä, millaiseen asemaan valtuuston jäsenet tässä kohtaa päätöksentekonsa osalta joutuvat, kun arvioivat, onko heillä kanttia päättää tehtyjä toimia vastaan ja onko enemmistö oikeasti samaa mieltä lautakunnan kanssa, että Merttelän koulu poistetaan kouluverkostosta ja oppilaiden siirto on ok ja perusopetuslainmukainen lasten etu voidaan sivuuttaa? Tämän lisäksi sopii kysyä, millaisessa asemassa tällä hetkellä kouluissa olevat oppilaat ja henkilökunta ovat, koska valmisteluja todellakin tehdään ilman virallista kouluverkostopäätöstä, silti tilanteesta ei informaatio liiku ja kouluissa kerrotaan aivan eri asiaa kuin mitä päätöksenteon tasolla tapahtuu, kuten se, että lautakunnalla ei ollut valtuuksia päättää koko koulun oppilaiden siirrosta. Voisiko asia enää yhtään huonommin ja epämääräisemmin hoitaa?

33. Kannanotto:

Mynämäessä Tarvaisten koulun asiaa vuonna 2021-2022 oli hoidettu hyvin paljon eri tavalla.

Päätöksenteon valmisteluvaiheista tiedotettiin, ennakkokuulemisia tehtiin, eri vaihtoehtoja esitettiin kustannusarvioineen, pyydettiin erikseen lapsilta, vanhemmilta, yhdistyksiltä, toimijoilta ja koulun henkilökunnalta asiasta kirjallisia kannanottoja, joita käytettiin päätöksenteon tukena. Tehtiin yhteistyötä usean toimijan kanssa, tehtiin työryhmä hoitamaan asiaa, missä oli mukana usealta osa-alueelta henkilöitä ja edelleen tiedotettiin. Toukokuussa 2022 päätös koski 1.8.2023 alkavaa lukukautta. Asiaa edes yritettiin hoitaa lakien ja asetusten mukaan, silti pahaa mieltä ja pettymystä ei voitu välttää, mutta täytyy sanoa, että toiminta edes herättää luottamusta yrityksestä ja kyvystä huomioida monelta kantilta asian etuja ja haittoja – toisin kuin Ruskolla on toimittu kouluverkostoasian kanssa. Täällä sopii vain haaveilla hyvästä hallintotavasta, päätöksentekijöiden kunnioittamisesta, yhteistyön tekemisestä, lasten ja perheiden edun huomioimisesta sekä lakien noudattamista tämän lautakunnan osalta.

Mitä tulee kannanottoon Merttelän koulun oppilaiden siirron suhteen ja koulun poistamista kouluverkostosta, totean, että Ruskon kunnassa on unohdettu tässä kohtaa lapset, lapsiperheet sekä henkilöstön etu. Kaikille lapsille ei ole eduksi olla isossa yksikössä ahtaasti hälyssä ja melussa. Merttelän koulussa on suurin osa oppilaita, jotka mieluusti ovat siellä, näistä luvut on tuotu esiin valtuutetuille ennen syksyn valtuuston kokousta. Paljon enempiä ei voi maksimoida pettymyksen määrää eikä luottamuspuolaa lautakunnan toimia kohtaan. On turha kuvitella, että lapsilla olisi tai tulisi hyvä mieli koulun vaihdoksesta tässä vaiheessa väkisin ja on turha kuvitella, että johtavan rehtorin korulauseet koulun hienoudesta ja mahdollisuuksista muuttaa lastenkaan mielipidettä, kun päällimmäisenä on pettymys, suru ja stressi asiasta. Asia olisi pitänyt olla pitkään opetustyötä tehneelle henkilölle päivän selvä asia. Onni asuu Ruskolla aikaisintaan, kun aletaan oikeasti kuunnella myös kuntalaisia ja huomioida lasten, lapsiperheiden ja kouluhenkilökunnan etu, jota vallalla oleva valmisteleva päätös ei ole, vaikka lautakunta niin haluaisikin uskotella. Mikäli oppilaat ja henkilökunta on pakko siirtää koulusta pois ja survoa keskustan kouluun, tulisi se valmistella edes huolella ja hyvällä aikataululla, osallisia kuunnellen ja tukien eikä epämääräisellä sähläyksellä ja tietojen salaamisilla.

Olen todella pahoillani Ruskolaisten ylempien päättäjien puolesta Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan toistuvasta sähläyksestä asioiden valmistelussa, yhteistyön ontumisesta sekä sen vuoksi kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston päätöksenteon vaikeuttamisesta kouluihin liittyvissä asioissa. Kuntalaisen silmin näyttää uskomattomalta se, että kunnassa ei kyetä ojentamaan sooloilevaa ja kunnanvaltuuston yli kävelevää lautakuntaa sekä sen esittelevää virkamiestä, joka esimerkiksi syksyn valtuuston kokouksessakin nosti yhden yksittäisen luokan tapahtumia julkisesti seurattavaan kokoukseen mukaan täysin aiheettomasti.

Haluan tuoda esille syvän pahoittelun ja osanoton koulujen henkilökunnalle huonosti hoidetusta päätöksenteosta ja tiedottamisesta sekä reipasta mieltä selviytyä valtavista haasteista, joita lautakunnan vastuuton päätöksenteko ja poukkoilu teille aiheuttaa. Olisi ollut koulun henkilökunnan etu, että asian valmistelu olisi mennyt hyvin, hyvällä aikataululla ja lainmukaisesti osallisia kuunnellen, huomioiden ja selkeästi eikä heidän olisi tarvinnut olla epämääräisessä tilanteessa asian ja tulevien suunnitelmien suhteen.

34. Kannanotto:

Milloin Opetus- ja varhaislautakunta myöntää tehneensä virheen asian valmistelussa?

Milloin tuodaan virallinen lapsivaikutusten arvioinnin raportti esille, jossa on huomioitu myös koulun vaihdosta aiheutuvat haitat lapsille ja näistä mahdollisesti tulevat kustannus seuraukset kunnalle, kuten lisääntyvät käynnit oppilashuollon palveluissa?

Milloin osoitetaan päätöksen osapuolia kohtaan aitoa myötätuntoa esitetystä päätöksestä, joka ei ole kaikkia kohtaan reilu ja oikeudenmukainen eikä lasten etujen mukainen?

Milloin asian yksityiskohdista kerrotaan rehellisesti ja aidosti kaikille osapuolille?

Milloin tulee päätös pitkän tähtäimen suunnitelmasta, jotta kuntaan saataisiin koulutoimen osalta jotain ennustettavuutta? Tästä on tehty aloitekin jo vuonna 2021, kuten myös Merttelän koulun toimien selkeyttämisestä.

Milloin kunnassa aletaan tehdä yhteistyötä osapuolten välillä ja kunnioittaa osapuolen näkemyksiä asioista ja etsiä kokonaisvaltaisesti perusteltuja ratkaisuja?

Milloin eskareiden siirrosta Merttelään kuullaan kuntalaisia tai edes informoidaan? Päätöksestä taisi kuitenkin valitusaika mennä jo ja olettaen, että kunnanvaltuusto poistaa Merttelän koulun kouluverkostosta.

Milloin Merttelästä keskustaan oleva matka on samanmittainen toiseen suuntaan ja vaarallisuudessaan samanlainen molempiin suuntiin? Tähän mennessä matka on tuntunut olevan keskustasta Merttelään päin vähintään kolminkertainen ja vähintään tuplaten vaarallisempi kuin toiseen suuntaan?

Milloin Ruskon ydinkeskustan ulkopuoliset alueet nähdään mahdollisuutena eikä taakkana kuntaan muuttaneiden päättäjien osalta?

35. Kannanotto:

Kannanotto Merttelä

Miksi Hiidenvainion ja Kirkonkylän koulujen oppilasmääriä ja luokkakokoja halutaan kasvattaa? Miksei säilytetä Merttelän koulua ja näin tilojen osalta mahdollistaa oppilaille parhaat mahdolliset hyvinvoinnin perusteet Hiidenvainiossa, Kirkonkylässä ja Merttelässä?

Jo nyt Kirkonkylän koulussa painitaan vakavien oppilaiden turvallisuusasioiden kanssa. Koulun henkilökunta on tilanteesta todella huolissaan.

Koulussa on paljon eri tasoista kiusaamista eikä kiusaajia saada kuriin. Lisäksi koulussa on päihdeongelmia, joista jo pelkästään viime syyskaudella tehtiin kymmenkunta lastensuojeluilmoitusta.

Myöskään kouluruokailun toteutus ei ole tilojen riittämättömyyden vuoksi asiallista. Oppilaat kokevat ruokailutilanteen ahdistavaksi. Syömään ei haluta mennä mm. kiusaamisen ja kiireen aikataulun vuoksi. Ei ole oikein, että syömään mennään joka päivä eri aikaan, kesken oppituntien ja koko luokan pitää pystyä hakemaan linjastolta ruoka 2 minuutissa, syömään pikavauhtia ja olla ruokalasta pois 20 minuutin kuluttua. Ja koulussa joudutaan käyttämään vielä kertakäyttöastioitakin, koska astioita ei ehditä tiskaamaan riittävän nopeasti.

Lasten pahoinvoinnin lisääntymisen lisäksi, tulee Merttelän alasajo kasvattamaan myös kunnan koulutukseen tarvittavia vuosimenoja huomattavasti.

Luokkakoot kasvavat noin 17 oppilaan luokista 25 oppilaan luokiksi, eikä tässä ole huomioitu vielä edes muuttoliikkeen tuomaa luokkakokojen kasvamista. Kunnan muuttovoitto on vuosiluokkatasolla noin kaksi oppilasta, mikä vuosittain kasvattaa luokkakokoja.

Isommat luokat tarkoittavat, että luokissa on enemmän erityistukea tarvitsevia oppilaita, josta seuraa tarve kasvattaa koulunkäynnin avustajien ja erityisopettajien määrää. Oppilaiden opetuksen laatu ja aika, jonka opettaja pystyy antamaan oppilaalle pienenee huomattavasti. Työrauha ja oppiminen heikkenevät luokissa ja eriarvoisuus kasvaa. Tämä taas kasvattaa kuraattorien, psykologien, yms. tarvetta.

Haluavatko kunnan päättäjät todella luoda tänne Ruskolle vastaavan tilanteen mikä Kaarinassa on?

36. Kannanotto:

Kannanotto Merttelä

Miksi kuntalaisia ei informoida mitä kunnassa suunnitellaan ja on tekeillä?

Ei Merttelän koulun sulkeminen ole vain Merttelän oppilaisiin liittyvä asia, vaan se tulee vaikuttamaan koko keskusta-alueen lapsiperheiden arkeen ja lapsien koulunkäyntiin.

Kunnan sivuilla ei ole mitään tietoa asiasta kuntalaisille. Tiedon tulee olla kuntalaisten helposti löydettävissä.

Kuntalaiset tulee osallistaa asioiden käsittelyyn niin, että heille annetaan paikkaansa pitävät ja kattavat tiedot.

Miksi tällainen kysely on tehty, kun kuntalaisilla ei ole mitään mahdollisuutta tähän mielipidettä tai lisäkysymyksiä antaa, koska mitään tiedotusta kunnan puolelta asiasta ei ole annettu?

Minkä päätöksenteon tueksi tätä kyselyä aiotaan käyttää?

37. Kannanotto:

Miksi Kirkonkylän oppilaat ja vanhemmat pidetään täysin pimennossa tästä Merttelän koulun sulkemisesta? Se vaikuttaa heidän lapsien koulunkäyntiin paljon. Olot koulussa huononevat lisää.

38. Kannanotto:

Missä on tieto paljonko on kokonaissäästö nyt suunnitteilla olevista opetus- ja varhaiskasvatukseen tehtävistä lapsien uudelleensijoittamisista (Merttelän koulun sulkemisesta, lapsien siirrosta keskusta-alueen, eskarin siirto Merttelään, näistä tulevat kuljetus-, henkilöstö- ja tilojen investointikulut, iltapäivä- ja aamupäiväkerhojen kulujen kasvut, yms.)?

Nyt tehtävät suunnitelmat tulevat kunnalle kalliiksi. Muitakin vaihtoehtoja on. Miksei niitä selvitetä ja tuoda lautakuntien, hallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi? Mikseivät päättäjät vaadi vaihtoehtoisia ratkaisuja?

Vastaus kootusti kannanottoihin 29 - 38:

Merttelän koulussa opiskelee lukuvuonna 2022-2023 63 oppilasta. He sijoittuvat luokka-asteille 2.-5.

Ekaluokkalaisia oppilaita Merttelässä ei ole, ei myöskään 6. luokkalaisia.

Lautakunta päätti 24.3.2021 §25, että Merttelässä ei aloita 1. luokka lukuvuoden 2022-2023 alkaessa vaan kolme keskusta-alueen 1. luokkaa sijoittuu Hiidenvainion kouluun.

Lisäksi lautakunta päätti kyseisen pykälän yhteydessä, että kolmen vuosiluokka-asteen yhdysluokkaa ei muodosteta. Tämän päätöksen myötä Merttelässä ei ole lukuvuonna 2022-2023 6. luokan oppilaita. He opiskelevat alakoulun viimeisen luokkansa Kirkonkylän koulussa.

Lautakunta päätti 14.9.2022 §81, että Merttelän koulussa ei aloita 1.luokka lukuvuoden 2023-2024 alkaessa vaan kolme keskusta-alueen 1. luokkaa sijoittuu Hiidenvainion kouluun.

Syksyn 2021 kysely huoltajille osoitti, että vain 5-6 oppilasta sijoittuisi Merttelään koulutyön alkaessa. Yhdysluokan muodostamiseenkin tuo määrä on liian pieni.

Merttelän koulun oppilasennustetta käsiteltiin lautakunnan kokouksessa jo 22.8.2018 ja silloin tuotiin esille huoli laskevasta oppilasmäärästä:

Merttelän koulun oppilasennuste lv 2019 – 2022 (opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta 22.8.2018)

Merttelän koulun tulevan kolmen lukuvuoden oppilasmäärämuutokset	siirtyy Maunun yläkouluun edellisen lukuvuoden päättyessä	aloittaa Merttelän koulussa uuden lukuvuoden alkaessa	muutos
lv 2019-2020	9 oppilasta	10 oppilasta	+ 1 oppilasta
lv 2020-2021	oppilasta	5 oppilasta	-6 oppilasta
lv 2021-2022	oppilasta	5 oppilasta	-6 oppilasta
muutos			-11 oppilasta

Tähän ennusteeseen pohjautuen sekä lukuvuodelle 2019-2020 että 2020-2021 koulua markkinoitiin luonto- ja liikuntapainotteisuuden puolesta. Kumpanakaan lukuvuotena tämä toiminta ei tuottanut toivottua tulosta. Kunnan tonttitarjonta suuntautuu etäämmälle Merttelän koulusta eikä vapaaehtoisia perheitä tämän toiminnan kautta saatu houkuteltua Merttelän kouluun kuin muutama oppilas/lukuvuosi. Perheet halusivat valita koulukeskuksen koulun.

Sekä syksyllä 2020 että syksyllä 2021 Merttelässä aloitti ekaluokkalaisia, joiden kouluksi kunta osoitti Merttelän, vaikka perheiden ensisijainen toive oli Hiidenvainion koulu.

Koulukeskuksen väistötilatarpeet Maunun koulun peruskorjauksen jälkeen ovat poistuneet ja oppilaat voidaan nyt sijoittaa Hiidenvainion ja Kirkonkylän kouluihin.

Lukuvuoden 2022-2023 2. ja 3. luokkalaisten joukossa on suuri määrä oppilaita, joille koulukeskuksen koulut sijaitsevat lähempänä kotia. Heidän kohdallaan koulumatka lyhenee.

Yhdysluokan 4.-5. oppilailta siirtyminen koulukeskukseen tapahtuu vuotta tai kahta vuotta aikaisemmin.

Keväällä 2021 jätettiin kaksi toisista riippumatonta valtuustoaloitetta, jossa toivottiin pitkän tähtäimen suunnitelmaa Ruskon perusopetukseen. Se valmistui kesäkuussa 2022 ja esitettiin lautakunnalle 15.6.2022. Lautakunta käsitteli suunnitelmaa kokouksessaan 31.8.2022 §74 ja hyväksyi esityksen:

Merttelän koulun tilanteesta ja tulevasta käytöstä on tehtävä päätös syksyllä 2022 ennen seuraavan kevään oppilaaksi ottoa alkua. Palveluverkkoselvityksen seurauksena tulevat muutos- ja korjaus ehdotukset tuodaan lautakuntaan tarkempina esityksinä syksyn 2022 aikana.

Pykälän esittelytekstin yhteydessä on liitemateriaalina palveluverkkoselvitys kokonaisuudessaan.

Vertikal Oy:n tekemässä pitkän tähtäimen suunnitelmassa suositellaan, että oppilaat keskitetään Ruskon keskustan alueella Hiidenvainion ja Kirkonkylän kouluun, koska Merttelän koulun luonnollisen oppilaaksi ottoalueen väestökehitys ei tue rakennuksen ylläpitoa kouluna.

Ruskon kunnan hallintosääntö § 24 mukaan Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää perustellusta, opetuksen järjestämiseen liittyvästä, syystä tapahtuvasta opetuksen järjestämipaikan vaihtamisesta.

Lautakunta on koko ajan ollut tietoinen siitä, että kouluverkosta päättää valtuusto.

Lautakunta on ollut yksimielinen päättäessään opetuksen keskittämisestä koulukeskukseen.

Lautakunnan päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus ja sen käsittelyn jälkeen myös valitus Turun Hallinto-oikeuteen.

Hallinto-oikeus hylkäsi opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päätösten täytäntöönpanon kieltämistä koskevan hakemuksen.

Lautakunnan 14.9.2022 tekemän päätöksen sisältö on voimassa.

Valtuuston päätös 14.11.2022: valtuusto toteaa, että Merttelän koulun oppilaiden opiskelu tapahtuu Kirkonkylän koulussa lukuvuonna 2023-2024 opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan esittämällä tavalla.

Hallinto-oikeus totesi, että Kuntalain §136 mukaan lautakunnan päätöksenteko on täytäntöönpanoa ja valmistelua, joten päätöksestä ei voi tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta.

Valtuuston lopulliseen päätökseen voidaan Kuntalain §135 mukaan hakea muutosta.

Asian käsittely etenee lopullisesti lautakunnan 26.4 ja kunnanhallituksen 8.5. kokousten jälkeen valtuuston päätettäväksi 29.5.

Vertikal Oy:n perusopetusta koskevassa pitkän tähtäimen selvityksessä todetaan, että mikäli Merttelän koulu jatkaa toimintaansa kolmen opettajan voimin lukuvuonna 2023-2024, se edellyttää yhden luokanopettajan rekrytoinnin HV/KK-kouluun.

Tämä perustuu siihen, että yläkouluun siirtyy Kirkonkylän koulusta kaksi 6. luokkaa lukuvuoden 2022-2023 päättyessä ja lukuvuoden 2023-2024 alkaessa koulutyön aloittaa kolme ekaluokkaa.

On myös huomioitava, että fölin liikennöintimaksut Ruskolla ovat huomattavat ja kuljetusten poistuminen Hiidenvainion kuljetuspaikan ja Merttelän koulun välillä tuo mukanaan mahdollisuuden uusiin koulukuljetusjärjestelyihin.

Yhteenlaskettu säästö yhden luokanopettajan palkasta sivukuluineen (50000€) sekä kuljetusjärjestelyiden uudelleen organisoinnista (101000€) on noin 150000€.

Kuljetussäästöt perustuvat siihen, että Merttelän ja Hiidenvainion koulujen välisen kuljetuksen poisjääminen vähentää yhden koulubussin tarpeen koululaisliikenteestä koko lukuvuodeksi ja lisäksi koululaislähtöjen määrä vähenee.

Lukuvuoden 2022-2023 koulukuljetuskuljetusreitit ovat voimassa myös lukuvuonna 2023-2024 lukuun ottamatta Hiidenvainio-Merttelä välistä kuljetusreittiä, mikä jää pois.

Oppilaalla on edelleen mahdollisuus nousta kuljetusreitien varrelta koulukuljetukseen joko kunnan osoittaman kuljetusedun myötä tai hankkimalla oma bussikortti.

Merttelän koulun nykyisistä oppilaista osan koulumatka pitenee ja suunta muuttuu kohti koulukeskusta. Osa näistä oppilaista saa jatkossa kunnan osoittaman kuljetusedun heidän koulumatkansa ollessa yli 5 km. On myös huomioitavaa, että suuren osan oppilaista koulumatka lyhenee niin, että heillä ei ole jatkossa kuljetustarvetta ja siten myös kunnan tarjoama kuljetusetu päättyy.

Tilaratkaisut Kirkonkylän koulussa mahdollistavat Merttelän koulusta siirtyvien oppilaiden sijoittumisen koulun yleisopetuksen luokkiin.

Yleisopetuksen luokkatiloja on 12 kpl. Luokkatilat, jotka ovat ns. OT3- luokkatiloja (58 - 62m²) mahdollistavat suunnitellun oppilasmäärän (287) opiskelun koulun tiloissa.

Henkilöä kohden luokassa tulee olla tilaa noin 2m² yleisten työturvallisuusohjeiden mukaisesti.

Luokkatilana OT3 mahdollistaa 28 oppilaan ja opettajan työskentelyn samassa tilassa.

Tämä neliömäärä on yleinen ohjeistus Suomen kouluissa.

Kirkonkylän oppilasmäärä ei tule olemaan yli suositusten.

Liikuntasalin käyttöaste on korkea, mutta yhdessä Hiidenvainio/Kirkonkylän koulun rehtorin kanssa on selvitetty tilojen riittävyys.

Kirkonkylän koulun nykyiseen pehmeiden käsitöiden luokkatilaan tehdään kaksi väliseinää, joilla erotetaan yksi luokkatila tästä nykyisestä isosta luokkatilasta.

Eräissä kannanotossa on tuotu esiin, että Kirkonkylän koulussa on ollut päihdeongelma ja asiasta on tehty useita lastensuojeluilmoituksia. Asia ei pidä paikkaansa vaan kyse on ollut sähkötupakan polttamisesta, joka on tapahtunut oppilaiden vapaa-aikana. Lastensuojeluilmoitusasiat ovat lisäksi salassa pidettävää tietoa.

Tämä on ainoa luokkatilarakenteiden muutos muutoksen yhteydessä.

Esikouluikäisten siirtyessä Merttelän tiloihin, kyseessä on väistötilaratkaisu, joka toteutetaan väistötila-aika huomioiden. Muutostyöt tehdään tarveselvitykseen perustuen.

Merttelän koulua on markkinoitu jo lukuvuonna 2019-2020 ja 2020-2021, mutta luonto- ja

liikuntapainotteisuus eivät ole houkutteleet ruskolaisia toivotulla tavalla.

Merttelän koulu sijaitsee hienolla paikalla metsän läheisyydessä, mutta kunnan asutus keskittyy siten, että perheet eivät ole valmiita siirtämään lastansa koulukeskuksen lähetyviltä Merttelään.

Kaikki kannanotot sekä niihin kootusti tehdyt vastaukset tuodaan tiedoksi päättäjille päätöksen teon tueksi.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päätös koskien Merttelän koulua

---

Vastaanottajat: *Pilotettu*

Lähetäjä: Laitinen Kai (Ltn)

Lähetetty: 19.9.2022 klo 15:36

Tiedoksi Merttelän koulun oppilaiden huoltajille:

Tuon seuraavassa tiedoksi opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan ke 14.9.2022 kokouksen päätöksen. Lisäksi tiedotan asioista, jotka tähän päätökseen vaikuttavat.

Lautakunnan päätös: "Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää, että Merttelän koulun oppilaiden opiskelun järjestäminen Kirkonkylän koulussa on perusteltua lukuvuodesta 2023–2024 alkaen perustuen Vertikal Oy:n sekä viranhaltijoiden selvitystyöhön. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan näkemyksen mukaan etenkin pedagogiset seikat puoltavat opetuksen siirtämistä suurempaan yksikköön. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta katsoo myös, että Merttelän koulua voidaan jatkossa käyttää mm. väistötilana kunnan rakennuskannan remonttien yhteydessä.

Lautakunta kuitenkin toivoo, että lapset, jotka siirtyvät Merttelän koulusta Kirkonkylän kouluun lukuvuonna 2023–2024, eivät joudu siirtymään väistötiloihin alakouluaikaan Merttelän kouluun. (Lautakunta toivoo, että oppilaat, jotka ovat jo väistötilaratkaisun vuoksi siirtyneet opiskelemaan Merttelän kouluun, eivät mahdollisen keskustan koulun peruskorjauksen yhteydessä uudelleen siirry sinne)

Lautakunta lähettää asian edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle tiedoksi ja huomioitavaksi. "

Lukuvuonna 2022-2023 Merttelän koulussa opiskelee 2. luokka (22 opp.), 3. luokka (23 opp.) sekä yhdysluokka 4.-5. (17 opp. (11+6)).

Oppilasmäärä on 62. Heistä 26 oppilasta kulkee koulubussilla Hiidenvainion koulun kuljetuspaikalta Merttelän kouluun.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päätti 23.3.2021 §25, että lukuvuonna 2022-2023 Merttelän koulussa ei aloittanut oma 1.lk vaan Hiidenvainion kouluun sijoittui kolme 1.luokkaa.

Samassa kokouksessa lautakunta myös päätti, että lukuvuonna 22-23 Merttelän koulussa ei opiskele 6. luokkalaisia, koska kolmen vuosiluokka-asteen yhdysluokkaa ei haluttu muodostaa.

Ruskon kunnassa tehtiin kevään 2022 aikana pitkän tähtäimen suunnitelma koskien päiväkotij- ja kouluverkkoa tuleville vuosille.

Vertikal Oy:n pitkän tähtäimen suunnitelma esitettiin lautakunnan kokouksessa 15.6.2022.

Selvityksessä todetaan, että Merttelän koulun luonnollisen oppilaaksiottoalueen väestökehitys ei tue rakennuksen ylläpitoa kouluna.

Syksyn 2021 kyselytutkimus huoltajille osoitti, että 5-6 oppilasta/ ikäluokka olisi sijoittumassa kouluun lähivuosina. Lisäksi kaavoitus ja rakentaminen ei sijoitu lähistölle lähivuosina.

Pitkän tähtäimen suunnitelmassa suositellaan, että oppilaat keskitetään Ruskon keskustan alueella Hiidenvainion ja Kirkonkylän kouluun ja Merttelän koulurakennukselle etsitään muuta käyttöä.

Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin nojalla kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieletä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaiikkaa.

Ruskon kunnan hallintosääntö § 24: Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää perustellusta, opetuksen järjestämiseen liittyvästä, syystä tapahtuvasta opetuksen järjestämispaiikan vaihtamisesta.

Kaikki ne oppilaat, joilla koulumatka on yli 5km tai koulumatka luokitellaan vaaralliseksi (Koululiituj-ohjelma/ terveydelliset syyt) saavat kunnan järjestämän kuljetusedun jatkossakin.

Hiidenvainio-Merttelä välinen kuljetus lv 21-22 on perustunut lautakunnan päätökseen 1.12.2020 §145 ja sitä on jatkettu lukuvuodelle 22-23 kuljetusperusteiden hyväksymisen yhteydessä 18.5.2022 §45. Lukuvuodelle 22-23 on tehty yhden lukuvuoden kuljetusedun päätöksiä niille 1. ja 6. luokkalaisille, jotka tällä hetkellä opiskelevat Merttelän koulun sijasta HV-/KK-koulussa. Lukuvuoden 2023-2024 kuljetuspäätökset tehdään sen jälkeen, kun toukokuun 2023 lautakunnassa päätetään koulukuljetusperusteet.

Kirkonkylän koulussa on 12 yleisopetuksen luokkatilaa, joten sinne mahtuvat nykyiset Merttelän koulun luokat 2. ja 3. Tällä hetkellä Kirkonkylän koulussa on kymmenen luokkaa. Nykyisen Merttelän koulun yhdysluokan oppilaat sijoittuvat luokkiin, joilla on jo nyt oma luokkahuone. Hiidenvainion kouluun sijoittuu kolme 1. ja 2. luokkaa. Väistötilatarve Hiidenvainion ja Kirkonkylän kouluissa on poistunut Maunun koulun peruskorjauksen ja laajennuksen valmistuttua.

Kun lautakunta on tehnyt päätöstään, se on huomioinut päätöksessään seuraavia pedagogisia asioita:

- yleisopetuksen luokat ovat ikäluokittain ja jokaisella luokalla opetetaan yhtä vuosiluokkaa
- oppilailla on koulukeskuksen koulussa mahdollisuus saada opiskeluhuollollisia palveluita paremmin (esimerkiksi kuraattori- ja psykologipalvelut sekä psykiatrinen sairaanhoitaja ja terveydenhoitaja)
- oikeus kolmiportaiseen tukeen jokaisena viikon koulupäivänä toteutuu paremmin, kun erityisopetus keskittyy KK- ja HV-kouluun
- valinnaisainetarjotin on Kirkonkylän koulussa luokilla 4.-6. monipuolisempi
- oppilaat tutustuvat paremmin jo alakoulussa tuleviin yläkoulun luokkakavereihinsa
- suurella osalla siirtävistä oppilaista koulumatka lyhenee, osalla tosin myös pitenee
- uuden luokan koko yhdysluokalta siirtyvien oppilaiden kohdalla ei kasva liian suureksi (22-23 oppilasta/lk)
- päätöksen jälkeen kaikilla kodeilla on selvyys siitä, missä koulutoiminta tapahtuu Ruskon kunnan osassa

Merttelän koulun oppilaille järjestetään yhdessä kunnan oppilashuoltohenkilökunnan kanssa siirtymiseen liittyviä tilaisuuksia koulupäivien aikana.

Eryityisesti nykyisen Merttelän koulun yhdysluokan oppilaiden siirtymiseen liittyvistä asioista järjestetään useita tapaamisia.

Huoltajille järjestetään keskustelutilaisuus, jossa viranhaltijat ja lautakunnan jäsenet kertovat päätöksen perusteista sekä sen myötä tulevista muutoksista

yt, Kai Laitinen, johtava rehtori, Rusko

10.03.2023

Dnro 1705/03.04.04.04.10/2022

Asia

Muu kunnallisia

Valittajat**Päätös, josta valitetaan**

Ruskon opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta, 12.10.2022, 94

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on 14.9.2022 § 82 pöytäkirjasta ilmenevästi päättänyt seuraavaa:

”Ruskon kunnan hallintosääntö § 24: Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää perustellusta, opetuksen järjestämiseen liittyvästä, syystä tapahtuvasta opetuksen järjestämipaikan vaihtamisesta. Lautakunta on tietoinen siitä, että kunnanvaltuusto päättää kouluverkosta.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää, että Merttelän koulun oppilaiden opiskelun järjestäminen Kirkonkylän koulussa on perusteltua lukuvuodesta 2023–2024 alkaen perustuen Vertikal Oy:n sekä viranhaltijoiden selvitystyöhön.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan näkemyksen mukaan etenkin pedagogiset seikat puoltavat opetuksen siirtämistä suurempaan yksikköön.

Mikäli Merttelän koulua hyödynnetään kunnan näkökulmasta taloudellisesti järkevällä tavalla, välittömät kustannussäästöt ovat yhden määräaikaisen opettajan vakanssin pois jäämineen sekä kahden koulubussin kuljetuskustannusten poistuminen (aamu- ja iltapäivä).

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta katsoo myös, että Merttelän koulua voidaan jatkossa käyttää mm. väistötilana kunnan rakennuskannan remonttien yhteydessä. Lautakunta kuitenkin toivoo, että lapset, jotka siirtyvät Merttelän koulusta Kirkonkylän kouluun lukuvuonna 2023–2024, eivät joudu siirtymään väistötiloihin alakouluaikanaan Merttelän kouluun.

Lautakunta lähettää asian edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle tiedoksi ja huomioitavaksi.”

Päätökseen liitetyn oikaisuvaatimusohjeen mukaan päätöksestä voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on 12.10.2022 § 94 hylännyt ja 53 muun henkilön oikaisuvaatimuksen.

Valitus

Valittajat ovat valituskirjelmässään siitä tarkemmin ilmenevin perustein vaatineet, että opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päätökset kumotaan ja että niiden täytäntöönpano kielletään.

Asian käsittely ja selvittäminen

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta sekä kunnanhallitus ovat antaneet lausunnot.

Valittajat ovat antaneet vastineen.

Hallinto-oikeus on liittänyt oikeudenkäyntiasiakirjoihin yleisessä tietoverkossa julkaistut Ruskon kunnan hallintosäännön ja Ruskon kunnanvaltuuston 14.11.2020 pidetyn kokouksen pöytäkirjan.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki valitusta. Hallinto-oikeus poistaa opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päätökseen 14.9.2022 § 82 liitetyn oikaisuvaatimusohjeen sekä kumoaa ja poistaa opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan oikaisuvaatimuspäätöksen 12.10.2022 § 94.

Hallinto-oikeus hylkää opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päätösten täytäntöönpanon kieltämistä koskevan hakemuksen.

Ratkaisun perustelut

Tutkimatta jättäminen

Säännökset ja lain esityöt

Kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Kuntalain 135 §:n 1 momentin mukaan valtuuston päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kuntalain säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (HE 268/2014 vp) on 136 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todettu muun ohella, että lopullisia olisivat yleensä päätökset, joilla asia on kunnassa ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Jos esimerkiksi asiaa valmisteltaisiin lautakunnassa ja kunnanhallituksessa ennen valtuustokäsittelyä, vain valtuuston päätös olisi valituskelpoinen. Valtuuston päätöksestä tehtävässä kunnallisvalituksessa voitaisiin kuitenkin vedota kaikkiin päätöksenteon virheisiin, myös sellaisiin, jotka ovat syntyneet asian valmisteluvaiheessa esimerkiksi asiaa lautakunnassa käsiteltäessä.

Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa mainitun lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin viimeisen virkkeen mukaan kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa.

Hallintosääntö

Ruskon kunnan hallintosäännön 24 §:n mukaan opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää muun ohella perustellusta, opetuksen järjestämiseen liittyvästä, syystä tapahtuvasta opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta.

Asian käsittely kunnassa ja asiassa saatu selvitys

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päätös 14.9.2022

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on 14.9.2022 käsitellyt asiakohdan ”Merttelän koulun oppilaiden opiskelu lukuvuonna 2023–2024”. Päätöksen kertoelmaosan mukaan Vertikal Oy:n pitkän tähtäimen suunnitelmassa suositellaan, että oppilaat keskitetään Ruskon keskustan alueella Hiidenvainion ja Kirkonkylän kouluun ja Merttelän koulurakennukselle etsitään muuta käyttöä.

Asian esittelijänä toiminut johtavan rehtori oli tehnyt opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalle päätösehdotuksen, jonka mukaan Vertikal Oy:n palveluverkkoselvityksessä esitetty sekä pykälän esittelytekstissä tarkennettu suunnitelma koskien Merttelän koulun toimintaa tuodaan lautakunnalle

tiedoksi ja että lautakunta keskustelee asiasta ja lähettää oman ehdotuksensa edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle jatkokäsittelyä varten.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päätös 14.9.2022 on lopulta tehty johtavan rehtorin kokouksessa antaman muutetun päätösehdotuksen mukaan edellä tässä hallinto-oikeuden päätöksessä todetun sisältöisenä.

Kunnanhallituksen päätös 26.9.2022

Kunnanhallitus on 26.9.2022 käsitellyt asiakohdan ”Merttelän koulun oppilaiden opiskelu lukuvuonna 2023–2024”. Kunnanhallitus on päättänyt jättää asian pöydälle, kunnes opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalle osoitettu oikaisuvaatimus on käsitelty lautakunnassa.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan oikaisuvaatimus päätös 12.10.2022

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on 12.10.2022 hylännyt ja 53 muun henkilön oikaisuvaatimuksen lautakunnan päätöksestä 14.9.2022. Oikaisuvaatimus päätöksen kertoelmaosassa todetaan muun ohella lautakunnan tehneen asiaa koskevan päätöksen ja sisäistäneen asian jatkokäsittelyn siten, että hallintolain 41 §:n mukaisia toimenpiteitä tehdään ennen lopullista päätöksentekoa.

Kunnanhallituksen päätös 17.10.2022

Kunnanhallitus on 17.10.2022 jatkanut asiakohdan ”Merttelän koulun oppilaiden opiskelu lukuvuonna 2023–2024” käsittelyä ja päättänyt esittää valtuustolle, että Merttelän koulun oppilaiden opiskelu järjestetään Kirkonkylän koulussa lukuvuodesta 2023–2024 alkaen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan esittämällä tavalla.

Valtuuston päätös 14.11.2022

Valtuusto on 14.11.2022 päättänyt todeta, että Merttelän koulun oppilaiden opiskelu järjestetään Kirkonkylän koulussa lukuvuodesta 2023–2024 alkaen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan esittämällä tavalla. Valtuuston kokouspöytäkirjaan liitetyn oikaisuvaatimusohjeen mukaan päätöksestä voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on ensin ratkaistava, ovatko opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan edellä selostetut päätökset sellaisia, joihin saa hakea muutosta.

Hallinto-oikeus toteaa, että opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päätös 14.9.2022 on sisällöltään epäselvä. Päätöksen tarkoituksena on, että kaikkien Merttelän koulun oppilaiden opiskelu järjestetään Kirkonkylän koulussa

lukuvuodesta 2023–2024 alkaen eikä päätöksen perusteella kysymys olisi vain tilapäisestä järjestelystä. Päätöksessä ei voi olla kysymys perusopetuslain 6 §:n 2 momentin ja päätöksessä mainitun kunnan hallintosäännön 24 §:n tarkoittamasta yksittäisen oppilaan opetuksen järjestämispaikkaa koskevasta päätöksestä, vaan se rinnastuu kunnan kouluverkkoa koskevaan päätökseen, joka kunnan hallintosäännön määräykset huomioon ottaen ei kuulu lautakunnan vaan valtuuston toimivaltaan.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päätöksestä 14.9.2022 ei käy ilmi, onko lautakunta tulkinnut päätöksensä olevan asian lopullisen ratkaisun sisältävä päätös vai asian valmistelua koskeva päätös. Lautakunta on yhtäältä viitannut kunnan hallintosäännön 24 §:n toimivaltasäännökseen sekä liittänyt päätöksensä oikaisuvaatimusohjeen ja tutkinut oikaisuvaatimuksen, mikä puoltaa sitä, että lautakunta on tulkinnut tehneensä lopullisen päätöksen asiassa. Toisaalta päätöksestä ilmenee, että lautakunta on lähettänyt asian edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle ”tiedoksi ja huomioitavaksi”. Asian käsittely on jatkunut lautakunnan päätöksenteon jälkeen kunnanhallituksessa, joka on omassa valmistelupäätöksessään 17.10.2022 lähtenyt siitä, että kyse on valtuustossa päätettävästä asiasta. Valtuusto on 14.11.2022 päättänyt todeta, että Merttelän koulun oppilaiden opiskelu järjestetään Kirkonkylän koulussa lukuvuodesta 2023–2024 alkaen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan esittämällä tavalla. Valtuusto on kokouspöytäkirjaan liitetystä muutoksenhakuohjeesta ilmenevästi tulkinnut päätöksensä olevan muutoksenhakukelpoinen, joskin valtuuston päätökseen on kuntalain 135 §:ssä säädetty huomioon ottaen liitetty virheellisesti oikaisuvaatimusohje kunnallisvalituksen valitusosoituksen sijasta.

Hallinto-oikeus katsoo edellä esitetyn perusteella, että valituskelpoinen asiaratkaisun sisältävä päätös Merttelän koulun oppilaiden opiskelun järjestämistä koskevassa asiassa on tehty valtuustossa 14.11.2022. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päätöksessä 14.9.2022 on kysymys valtuuston päätöksen valmistelussa syntyneestä päätöksestä, josta ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta. Näin ollen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan päätökseen 14.9.2022 § 82 virheellisesti liitetty oikaisuvaatimusohje tulee poistaa, valituksenalainen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan oikaisuvaatimuspäätös 12.10.2022 § 94 tulee kumota ja poistaa sekä jättää oikaisuvaatimuspäätökseen 12.10.2022 kohdistuva kunnallisvalitus tutkimatta.

Täytäntöönpanon kieltäminen

Asian näin päättyessä täytäntöönpanon kieltämiseen ei ole syytä.

Sovelletut oikeusohjeet

Kuntalaki 136 §, 143 § ja 144 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom 2 kohta

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Ulla Partanen, Sami Kouki ja Jukka Vanto. Asian on esitellyt Jukka Vanto.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu

Päätös tavallisena tiedoksiantona sähköisesti

Hallintolain 56 ja 68 §:n mukaan . on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava siitä muille valituksen yhdessä tehneille. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan laiminlyönnistä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun ja muihin olosuhteisiin katsoen harkitaan kohtuulliseksi.

Maksuvelvolliset on tuomioistuinmaksulain 7 §:n 2 momentin nojalla vapautettu 270 euron suuruisen oikeudenkäyntimaksun suorittamisesta.

Jäljennös

Ruskon kunnanhallitus, jonka on kuntalain mukaisesti ilmoitettava päätöksestä

Ruskon opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Turun hallinto-oikeus

Sairashuoneenkatu 2-4 (PL 32), 20101 Turku

turku.hao@oikeus.fi

Puh. 029 56 42400

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

15.11.2022

Dnro 21621/03.04.04.04.10/2021

21622/03.04.04.04.10/2021

21650/03.04.04.04.10/2021

Asia	Kunnallisia koskevat valitukset
Valittajat	1. Olhavan seudun kehittämissyhdistys ry 2. 3.

Päätös, jota valitukset koskevat**Iin kunnanvaltuusto 1.11.2021 § 183**

Kunnanvaltuusto on päättänyt, että Olhavan koulu lakkautetaan 1.8.2022 lähtien.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. Olhavan seudun kehittämissyhdistys ry on vaatinut, että valituksenalainen päätös kumotaan.

Iin kunta ei ole järjestänyt asiasta yhtään informaatio- tai kuulemistilaisuutta kuntalaisille, Olhavan koulun lasten vanhemmille, koulun henkilökunnalle tai muillekaan Olhavan seudun toimijoille vuoden 2021 aikana. Kuntalaisilla ei ole ollut mahdollisuutta esittää kysymyksiä ja saada niihin vastauksia. Kunnan menettely on hallintolain 41 §:n vastaista. Valtuustolle ei ole esitelty yhteenvetoja kuulemistilaisuuksista, koska kuulemisia ei ole järjestetty. Olhavan seudun kehittämissyhdistys ry on pyrkinyt järjestämään keskustelutilaisuuksia esimerkiksi 13.11.2020 ja 30.10.2021 kutsuen paikalle kunnan viranomaisia, jotka eivät ole kuitenkaan tapahtumiin osallistuneet.

Valtuuston kokouksessa ei ole esitetty dokumentoitua lapsivaikutusten arviointia. Esittelijä ei ole informoinut, missä laajuudessa ja millä tavalla lapsivaikutusten arviointi on tehty esimerkiksi tulevien koulukykyditysten osalta.

Valtuuston toimivaltaan kuuluvaa Olhavan koulun lakkauttamisasiä ja opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan toimivaltaan kuuluvaa Tenavatuvan varhaiskasvatuksen lakkauttamisasiä on käsitelty ja tarkoitushakuisesti perusteltu samassa pykälässä, mikä on hallintolain vastaista.

Päätöksen esittelytekstissä olevat virheellisyydet ovat johdattaneet valtuutettuja harhaan. Tekstissä väitetään virheellisesti, että valtuusto on joulukuussa 2020 budjetista päättäessään päättänyt Olhavan koulun lakkauttamisesta. Kyse on ollut vain periaatteellisesta linjauksesta. Esittelytekstin väliotsikossa annetaan virheellisesti ymmärtää, että Olhavan koulun työryhmän raportti olisi esitelty ja käsitelty vuonna 2021 opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnassa. Raportti on käsitelty edellisen valtuustokauden opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnassa 11.6.2020.

2.Tihinen on vaatinut, että valituksenalainen päätös kumotaan.

Iin kunta ei ole järjestänyt valtuuston vuoden 2020 Olhavan koulun lakkauttamista koskevan linjauksen jälkeen asiasta yhtään informaatio- tai kuulemistilaisuutta kuntalaisille, Olhavan koulun lasten vanhemmille, koulun henkilökunnalle tai muillekaan Olhavan seudun toimijoille. Kuntalaisilla ei ole ollut mahdollisuutta esittää kysymyksiä ja saada niihin vastauksia. Valtuustolle ei ole esitelty yhteenvetoja kuulemistilaisuuksista, koska kuulemisia ei ole järjestetty.

Valtuuston toimivaltaan kuuluvaa Olhavan koulun lakkauttamisasiä ja opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan toimivaltaan kuuluvaa Tenavatuvan varhaiskasvatuksen lakkauttamisasiä on käsitelty ja tarkoitushakuisesti perusteltu samassa pykälässä, mikä on hallintolain vastaista.

Päätöksen esittelytekstissä olevat virheellisyydet ovat johdattaneet valtuutettuja harhaan. Tekstissä väitetään virheellisesti, että valtuusto on joulukuussa 2020 budjetista päättäessään päättänyt Olhavan koulun lakkauttamisesta. Kyse on ollut vain periaatteellisesta linjauksesta. Esittelytekstin väliotsikossa annetaan virheellisesti ymmärtää, että Olhavan koulun työryhmän raportti olisi esitelty ja käsitelty vuonna 2021 opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnassa. Raporttia ei ole käsitelty lautakunnassa vuonna 2021. Valtuustolle ei ole esitelty Olhavan koulun osalta päivitettyjä tilannetietoja, ennusteita ja laskemia vuoden 2021 aikana saatavilla olevilla faktoilla.

3.Annika Ylitalo ja Pekka Ylitalo ovat vaatineet, että valituksenalainen päätös kumotaan.

Iin kunta ei ole järjestänyt kuntalaisille vaikuttamismahdollisuuksia siten kuin hallintolain 41 §:ssä säädetään. Asialla on huomattava vaikutus alueella asuvien elinympäristöön, työntekoon ja muihin oloihin. Kunta ei ole järjestänyt kuntalaisille mahdollisuutta saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista. Kunta ei ole järjestänyt myöskään yleistä kuulemistilaisuutta, tiedottanut asiasta kirjeitse tai muullakaan tavoin eikä muutoinkaan antanut kuntalaisille mahdollisuutta mielipiteen ilmaisemiseen

tai lisäkysymysten esittämiseen. Paikalliset toimijat ovat yrittäneet tuoda mielipiteensä julki järjestämällä kaksi yleistä keskustelutilaisuutta. Kunnan nettisivuilla syyskuussa 2020 toteutetussa palveluita, niiden toteuttamista ja kuntataloutta koskevassa kyselyssä ei ole ollut kysymys Olhavan koulun lakkauttamisesta, vaan palveluiden järjestämisestä yleensä, eikä kuntalaisilla ole ollut mahdollisuutta lisäkysymysten esittämiseen. Valtuutetuille ei ole esitelty dokumentaatiota kuntalaisten kuulemisesta valtuuston kokouksessa. Valtuutetuille ei ole esitetty myöskään dokumentaatiota lapsivaikutusten arvioinnista valtuuston kokouksessa. Valtuutetut eivät ole saaneet käsitystä siitä, missä laajuudessa ja millä tavalla lapsivaikutuksia on arvioitu esimerkiksi tulevien koulukyyditysten tai tulevien lähikoulujen osalta.

Valtuuston toimivaltaan kuuluvaa Olhavan koulun lakkauttamisasiä ja opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan toimivaltaan kuuluvaa Tenavatuvan varhaiskasvatuksen lakkauttamisasiä on käsitelty samassa pykälässä, mikä on hallintolain 25 §:n vastaista.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kunnanhallitus on antanut valituksiin lausunnot, joissa on esitetty, ettei valituksenalaisen päätöksen kumoamiselle ole perusteita.

Olhavan seudun kehittämissyhditys ry, *sekä* *ja*
ovat antaneet vastaselitykset.

Merkittään

Hallinto-oikeus on 21.4.2022 tekemällään välipäätöksellä nro 524/2022 hylännyt valittajien täytäntöönpanon kieltämistä koskevat hakemukset.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa valtuuston päätöksen 1.11.2021 § 183.

Perustelut

Sovellettavat säännökset ja lain esityöt

Kuntalain 22 §:n 1 momentin mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Pykälän 2 momentin mukaan osallistumisesta ja vaikuttamisesta voidaan edistää erityisesti:

1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja;

- 2) selvittämällä asukkaiden ja kunnassa säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin;
- 4) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun;
- 5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 6) tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Hallintolain 41 §:n 1 momentin mukaan, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Pykälän 2 momentin mukaan asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla. Pykälän 3 momentin mukaan asian vireilläolosta ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa, jos se vaarantaa ratkaisun tarkoituksen toteutumisen tai aiheuttaa muuta merkittävää haittaa taikka jos se on ilmeisen tarpeetonta.

Hallintolakia koskevan hallituksen esityksen (HE 72/2002 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa on lain 41 §:n 3 momentin osalta todettu muun ohella, että ilmoittaminen saattaa olla tarpeetonta lähinnä silloin, kun asiasta on herännyt laaja julkinen keskustelu esimerkiksi joukkoviestimien aloitteesta tai asian kohteena olevat henkilöt ovat muulla tavalla saaneet tiedon asian vireilläolosta.

Asiassa saatu selvitys

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on päätöksellään 23.1.2020 (§ 6) päättänyt perustaa työryhmän tarkastelemaan Olhavan koulun tilannetta kunnanvaltuuston 2015 hyväksymän palveluverkkoselvityksen mukaisesti. Lautakunta on päätöksellään asettanut työryhmän tavoitteeksi muun ohella Olhavan koulun jatkamisen ja lakkauttamisen vaihtoehtojen määrittelyn. Työryhmään on kunnanhallituksen antamien lausuntojen mukaan nimetty opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan edustajat, viranhaltijoita sekä Olhavan koulun vanhempainyhdistyksen edustajat. Edelleen lausunnoista ilmenee, että työryhmä on tiedottanut toiminnastaan koulun väelle, henkilöstölle ja huoltajille. Työryhmätyöskentelyn aikana keväällä 2020 on tehty kysely koulun oppilaiden huoltajille, jossa he ovat saaneet tietää erilaisista vaihtoehtoista koulun jatkamiseen ja lakkauttamiseen liittyen sekä kommentoida niitä. Huoltajilla on ollut myös mahdollisuus esittää ajatuksiaan ja arvioidaan tilanteesta ja mahdollisista muutoksista sekä antaa palautetta työryhmälle, viranhaltijoille ja päättäjille. Kyselyyn ovat vastanneet lähes kaikki oppilaiden huoltajat. Vastauksista on koottu yhteenveto ja analyysi, joka on liitetty työryhmän raporttiin.

Huoltajille järjestetyn kyselyn lisäksi työryhmän työskentelyn aikana on kunnanhallituksen antamien lausuntojen mukaan toteutettu myös koulun

oppilaille kaksivaiheinen työpaja. Oppilaille on kerrottu tilanteesta heidän ikätasonsa huomioiden, minkä jälkeen he ovat saaneet kertoa oman koulun mahdolliseen lakkauttamiseen ja sen arkeen tuomiin muutoksiin liittyvistä ajatuksistaan ja tunteistaan. Oppilaille järjestettyjen työpajojen yhteenvetoja, tuloksia ja johtopäätöksiä on esitelty myös työryhmän raportissa.

Olhavan koulun työryhmän raportti on hyväksytty opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnassa 11.6.2020 (§ 79). Päätöksestä ilmenee, että lautakunta on päättänyt lähteä etenemään päätöksenteossa työryhmän raportissa esitetyn Olhavan koulun lakkauttamista 1.8.2022 alkaen koskevan vaihtoehdon neljä mukaisesti, mikäli koulun tilanne ei täytä palveluverkkosuunnittelun työryhmän asettamia kriteerejä.

Kunnanhallituksen antamista lausunnoista ilmenee, että opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on käynnistänyt tammikuussa 2020 myös palvelusuunnittelun käytännön suunnittelun perustamalla työryhmän, joka on työskennellyt vuoden 2020 aikana valmistellen erilaisia suunnitelmia ja vaihtoehtoja palveluverkon pohjaksi. Työryhmän työskentelyn aikana syksyllä 2020 on toteutettu kaikille kuntalaisille julkinen kysely, johon ovat pystyneet vastaamaan niin yksittäiset henkilöt, yritykset, yhteisöt kuin sidosryhmätkin. Kyselyssä on ollut mahdollista kertoa arvioita ja mielipiteitä nykyisestä varhaiskasvatus- ja opetusverkosta sekä kuntatalouteen ja mahdollisiin säästökohteisiin liittyvistä asioista. Taustatietoina on ollut palvelusuunnittelun työryhmän laatimia vaihtoehtoja, kuntatalouden säästötoimien esityksiä sekä palveluverkkoon liittyviä tekijöitä. Vastaajat ovat saaneet myös arvioida, mitä asioita he pitivät tärkeimpinä liittyen opetus- ja varhaiskasvatuspalveluihin ja niiden palveluverkkoihin. Kysely ja saatujen vastausten yhteenveto on sisällytetty palvelusuunnittelun työryhmän raporttiin, joka on hyväksytty opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnassa 15.10.2020 (§ 102). Tuolloin lautakunta on myös päättänyt, että se etenee Olhavan koulun osalta päätöksenteossa siten, että koulun lakkauttaminen toteutuisi 1.8.2022.

Kunnanvaltuusto on talousarviopäätöksen yhteydessä 7.12.2020 (§ 95) päättänyt, että Olhavan koulu lakkautetaan yhdessä Tenavatuvan toiminnan kanssa 1.8.2022 alkaen. Asia on kunnanhallituksen antamien lausuntojen mukaan valtuuston edellä mainitun päätöksen jälkeen siirtynyt vielä opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan valmisteluun. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan 7.10.2021 (§ 95) pidetyn kokouksen päätöspöytäkirjan esittelytekstistä ilmenee, että opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnassa on 18.3.2021 valmisteluasteen asiana käsitelty Olhavan koulun ja Tenavatuvan osalta niin sanottua välimallia. Viranhaltijat ovat laatineet suunnitelman ja laskelmat, joiden mukaan opetus ja varhaiskasvatus sijoitettaisiin Olhavassa samaan kiinteistöön ja muodostettaisiin niin sanottu päiväkotikoulu. Tässä mallissa Olhavassa säilyisi varhaiskasvatuksen ryhmäperhepäiväkoti ja lisäksi esiopetus ja perusopetuksen osalta 1–2 vuosiluokat. Mallia ja tehtyjä selvityksiä on esitelty valtuuston talusseminaarissa 7.9.2021. Esittelytekstin mukaan lautakunnassa on 7.10.2021 (§ 95) ollut Olhavan koulun osalta vaihtoehtona koulun jatkaminen joko nykyisellään tai päiväkotimallin mukaisesti tai koulun lakkauttaminen. Lautakunta on tuolloin päättänyt esittämään

kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle Olhavan koulun lakkauttamista 1.8.2022 lukien sekä aloittamaan koulun lakkauttamisen prosessin mukaisen menettelyn asianosaisen henkilöstön kuulemiseksi ja vaikuttamismahdollisuuksien varaamiseksi. Asia on esittelytekstistä ilmenevin tavoin tuotu vielä kunnanhallituksen kautta valtuuston valituksenalaisella päätöksellä päätettäväksi.

Kunnanhallituksen antamien lausuntojen mukaan Olhavan koulun lakkauttaminen on ollut usein ja laajasti esillä tiedotusvälineissä. Kunnan omassa tiedotuslehdessä asiaa on käsitelty esimerkiksi 26.11.2020 ja sekä maksuttomassa että maksullisessa paikallislehdessä vuosien 2020 ja 2021 aikana useita kertoja. Asiaa on käsitelty myös seudullisessa sanomalehdessä. Talousarvioissa ja niiden käsittelyjen yhteydessä Olhavan koulun tilanne on nostettu esille vuosina 2019, 2020 ja 2021. Materiaalit, laskelmat ja selvitykset ovat olleet julkisesti nähtävillä. Useat kuntalaiset, päättäjät ja sidosryhmät ovat lähettäneet vastuuvalmistelijoille kysymyksiä, kannanottoja, kirjelmiä ja palautteita päätösprosessin aikana sen eri vaiheissa. Olhavan koulun vanhempainyhdistys ja Olhavan seudun kehittämisyhdistys ry ovat järjestäneet avoimen keskustelutilaisuuden 13.11.2020 Olhavan koulun lakkauttamissuunnitelmista. Tilaisuuden yhteenveto on toimitettu viranhaltijoille ja päättäjille.

Oikeudellinen arvio ja hallinto-oikeuden johtopäätökset

Hallinto-oikeus toteaa, että koulun lakkauttaminen vaikuttaa hallintolain 41 §:ssä tarkoitetulla tavalla erityisesti koulun oppilaisiin, heidän vanhempiinsa sekä koululla työskenteleviin henkilöihin. Näin ollen heille tulisi mainittu säännös ja edellä siteerattu kuntalain 22 §:n säännös huomioon ottaen tällaisessa asiassa varata mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta ennen päätöksentekoa. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisen tarkoituksena on turvata muiden kuin asianosaisten mahdollisuudet vaikuttaa ennakolta heidän elinympäristöönsä, työntekoonsa tai muihin oloihinsa huomattavasti vaikuttavan asian valmisteluun ja käsittelyyn. Vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen voidaan toteuttaa esimerkiksi järjestämällä kuulemistilaisuuksia tai varaamalla mahdollisuus esittää kirjallisia mielipiteitä ennen asiasta päättämistä.

Asiassa saadusta selvityksestä ilmenee, että Olhavan koulun työryhmän tehtävänä on ollut selvittää Olhavan koulun tilannetta ja määritellä koulun jatkamisen ja lakkauttamisen eri vaihtoehtoja. Työryhmä on tässä tarkoituksessa järjestänyt keväällä 2020 koulun oppilaille työpajoja ja oppilaiden huoltajille kyselyn, joissa yhtenä vaihtoehtona on ollut esillä koulun mahdollinen lakkauttaminen. Palvelusuunnittelun työryhmän syksyllä 2020 kuntalaisille toteuttama julkinen kysely on puolestaan koskenut varsin laajasti silloista varhaiskasvatus- ja opetusverkostoa sekä kuntataloutta. Hallinto-oikeus toteaa, että Olhavan koulun toiminnan jatkaminen on ollut vielä edellä mainittujen mielipiteiden selvittämistoimien aikaan esillä yhtenä mahdollisena toimenpidevaihtoehtona. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on vasta 15.10.2020 palvelusuunnittelun työryhmän raportin hyväksymisen

yhteydessä päättänyt edetä Olhavan koulun osalta päätöksenteossa siten, että koulun lakkauttaminen toteutuisi 1.8.2022. Näin ollen Olhavan koulun oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä kuntalaisten edellä kuvatun mielipiteiden selvittämisen ei vielä tuossa vaiheessa voida katsoa kohdistuneen nimenomaisesti koulun lakkauttamiseen. On kuitenkin todettavissa, että kuntalaisten osallistumista ja vaikuttamista on osaltaan tässä vaiheessa edistänyt se, että Olhavan koulun työryhmässä on saadun selvityksen perusteella ollut edustajia Olhavan koulun vanhempainyhdistyksestä ja se, että kuntalaisilla on asian selvittämistyön aikana vuonna 2020 ollut mahdollista saada alustavasti tietoa asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista.

Saadun selvityksen perusteella opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on jatkanut Olhavan koulun lakkauttamisasian valmistelua valtuuston talousarviopäätöksen 7.12.2020 (§ 95) yhteydessä tekemän koulun lakkauttamista koskevan periaatelinjauksen jälkeen. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnassa on vuoden 2021 puolella vielä selvitetty Olhavan koulun ja Tenavatuvan varhaiskasvatusyksikön osalta mahdollista päiväkotikoulumallia vaihtoehtona Olhavan koulun lakkauttamiselle. Lautakunta on sittemmin 7.10.2021 (§ 95) päättänyt esittämään kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle Olhavan koulun lakkauttamista 1.8.2022 lukien. Vaikka lautakunta on edellä mainitulla päätöksellään päättänyt myös aloittaa koulun lakkauttamisen prosessin mukaisen menettelyn asianosaisen henkilöstön kuulemiseksi ja vaikuttamismahdollisuuksien varaamiseksi, asiassa ei ole kuitenkaan ilmennyt, että kunnan taholta olisi varattu Olhavan koulun henkilökunnalle, oppilaille ja heidän huoltajillensa tai muillekaan kuntalaisille tilaisuutta esittää mielipidettään Olhavan koulun lakkauttamisesta 1.8.2022 lukien ennen valituksenalaisen päätöksen tekemistä.

Asiassa on vuonna 2020 esitettyjen vaihtoehtojen lisäksi vielä vuonna 2021 valtuuston asiassa tekemän periaatelinjauksen jälkeen käsitelty Olhavan koulun lakkauttamisen vaihtoehtona päiväkotikoulumallia. Tähän nähden hallinto-oikeus katsoo, että Olhavan koulun oppilaiden, heidän vanhempiensa ja koulun henkilöstön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kannalta olisi ollut olennaista, että heille olisi varattu mahdollisuus saada tietoa sen hetkisistä asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä tilaisuus esittää mielipiteensä koulun lakkauttamista koskevasta asiasta ennen valituksenalaisen päätöksen tekemistä siinä vaiheessa, kun kaikki koulun lakkauttamisen perusteet ovat olleet käsillä ja kun asiaa on tosiasiallisesti valmisteltu valtuuston päätettäväksi. Hallinto-oikeus toteaa, ettei keväällä 2020 alkanut koronapandemia ole estänyt keskustelutilaisuuden järjestämistä tai muiden vaikuttamismahdollisuuksien varaamista ennen valtuuston päätöksen tekemistä marraskuussa 2021.

Siltä osin kuin kunnanhallitus on lausunnoissaan vedonnut hallintolan 41 §:n 3 momenttiin, hallinto-oikeus toteaa, että etenkin asian valmistelun vaiheista edellä todettu huomioon ottaen pelkäävät se, että asiaa on käsitelty joukkoviestimissä, julkisessa keskustelussa ja kunnan viranomaisten päätöksenteossa tai että kunnan viranomaisilla on alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden omatoimisuuden johdosta ollut tiedossa heidän kantansa, ei vielä

sellaisenaan ole poistanut koulun lakkauttamista koskevan asian kyseessä ollessa hallintolain 41 §:n perusteella kunnalle kuuluvaa tiedottamis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varaamisvelvollisuutta. Asian valmistelu on siten ollut puutteellista. Valituksenalainen päätös on virheellisessä järjestyksessä syntyneenä kumottava.

Valituksenalaisen päätöksen tultua edellä mainitulla perusteella kumotuksi asiassa ei ole tarpeen lausua valituksissa esitetyistä muista valitusperusteista.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anna-Kaisa Marski, Henri Matinoli ja Saija Mustola.

Esittelevä jäsen

Saija Mustola

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös Olhavan seudun kehittämissyhdystys ry, kirjeitse

Hallintolain 56 §:n 2 momentin ja 68 §:n 1 momentin mukaan on valituskirjelmän ensimmäisen allekirjoittajan Annika Ylitalon tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava siitä valituskirjelmän toiselle allekirjoittajalle Pekka Ylitalolle. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä tai sen viivästyisestä aiheutuneen vahingon, sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun ja muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi.

Oikeudenkäyntimaksu
maksutta

Jäljennös maksutta Iin kunnanhallitus, sähköpostitse

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 189 (Isokatu 4, 3. krs), 90101 OULU

Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>